

1 Korinto

Paulo Malele Epapua Kakaua

Korinto Taonina Kristiano

Papiau'i Ee'iai Eulaisa Auga

¹ Lau Paulo, Deo ifo ega logoai ekinaniau Iesu Kristo ega apostolo epamiaisau. Ke lau i'a aa'a aki'a Kristiano auga aga'o aka Sostenes aunimai akamaisai i'ina malelega lapapua.

² Ke laulaisa oi Deo ega iifi e'a papiaumi Korinto taoninai oague aumi eemi efa. Ke oi Iesu Kristo opako'ania kainai, Deo oi emi laomai apala'i e'agegeainil'i, ke eifanimi Isa maagai alo lolofa aumi fomia eoma. Ke lau malele i'ina oi mo eemias alaulaisa kai, agofa'ai kai mo kai mo Lopia Iesu Kristo aka keifaga au'i isafa ee'iai laulaisa. Ke ega'ina papiau'i Iesu keifaga Lopia keoma kainai, Iesu isa ke i'a isafa a'a Lopia emia.

³ Lau i'a Ama'a Deo, ke a'a Lopia Iesu Kristo fou lamegamega peni'i, ega koa e'i gafegafe, ke e'i gagao fou fekepenimi foagu felo laoma.

Paulo Deo Tenkuu Epeniia

⁴ Ke oi Iesu Kristo opako'ania kainai, Deo ega gafegafe epeniimi auga fouga lalogo. Ega kainai aufa kina Deo tenkuu lapenia aefuafua. ⁵ Ke oi Iesu Kristo opako'ania kainai, Deo ega Spiritu ipeni'i ma'oai epeniimi eemias kekae. Ega kainai aufa kina Deo tenkuu lapenia aefuafua. Ega'ina ipeni'i au'i, oi papiau maa'iai kapa'ina foifania auga, Deo ega Spiritu epalagonimi oifani'i. Ke

isa oi epalagainimi kainai, Deo ega iifa kapa'ina eifania auga isafa ologo felo. ⁶ Ke oi ifomi ologo felo koa i'opoga, Deo ega ipeni epeniimi kainai, lai Iesu Kristo fouga oi maamiai aifafoua auga, oi epomiai ko'a mo emia. ⁷ Ega puo i'a a'a Lopia Iesu Kristo agemai pugu ageapakina peni'a auga kina o'ima alogai, Deo ega Spiritu ega ipeni aga'o eegai aloafi'afu kai, ma'oai oafi afe'aini'i. ⁸ Ke Deo oi agepakapulanimi kainai, Iesu agopako'ania mo agelao kina fuagai, ega koa Iesu Kristo agemai pugu aisama, oi kapa apala aga'o okapaisa auga puo afaeopenimi. ⁹ Ke Deo oi eifanimi ega Spirituai i'a a'a Lopia Iesu Kristo fou fomia foagu felo eoma. Deo ega koa ekapa auga, kapa'ina eifania auga ko'a agekapa paisa.

Iifi E'a Papiau'i Ifo'i Ke'ea'i

¹⁰ Aau akiu Kristiano papiaumi, i'a a'a Lopia Iesu Kristo akagai magogo kapula lapenimi. Oi ma'oai ainami aga'omo femia, ega koa epomiai folo'eaimi kai, alomi ko'agai opomi minomi fou aga'omo femia. ¹¹ Ke aau akiu Kristiano papiaumi, lau i'ina kapa'i laifani'i, gome oi epomiai akekua emia auga, Kloe aaga akina isa'i kemai fouga maauai keifania. ¹² Lau kapa'ina a'o lalognia auga i'ina: Oi isami oifa, "Lau Paulo muninai lapea," ooma. Ke isami oifa, "Lau Apolos muninai lapea," oma. Ke isami oifa, "Lau Peto muninai lapea," ooma. Kai isami auga oifa, "Lau Kristo muninai lapea," ooma.

¹³ Kai oi oopolaga Iesu ifo e'eaisa ooma ma? Ke lau Paulo oi faumiai kolotiae lamae ma? Ke oi, lau Paulo akauai baptismo oafia ma? Laa'i

ipauma! ¹⁴ Kai lau Deo tenkiu akaiki'a lapenia, gome lau oi ma'oai baptismo alapenimi kai, Kris-pus, Kaius aun'i mo baptismo lapenii'i. ¹⁵ Ega puo kai aga'o afaeifa, lau akauai baptismo eafia afaeoma. ¹⁶ Ke ko'a lau Stefanas ega famili au'i isafa fou baptismo lapenii'i kai, ega'ina afegai auga, aufalao aga'o baptismo lapeniiia ma auga alaopolaga. ¹⁷ Gome Iesu Kristo lau baptismo fapi-peni puo aeulaisau alamai kai, lau isa ega iifa fainogonia eoma puo, eulaisau lamai. Ke lau papiau aumauni e'i nini'ani ikifagai fainogo puo aeulaisau alamai kai, Deo ega Spiritu ega ikifai iifa faunina Iesu fouga fainogonia eoma puo, eulaisau lamai. Kai lau ega'ina falakapa koa aisama, Iesu Kristo kolotiai emae auga, kapa aga'o laa'i koa i'opoga femia. Ke isa kapa puo emae auga isapuga isafa laa'i femia.

Kristo Auga Deo Ega Ikifa Ke Ega Isapu

¹⁸ Gome papiau kapa'i Iesu akepako'ania au'i lalau'iai kemae kelaoaina puo, Iesu kolotiai emae fouga a'o kelogo auga, isa ee'iai kapa aga'o laa'i, kafo'o iifaga koa kepamia. Kai i'a, Deo kania'a eagamauga au'a alogo, Iesu Kristo kolotiai emae auga, Deo ega isapu i'a epakinai'a. ¹⁹ Lau ega'ina laifania, gome Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma:

“Lau aagoa ikifaga au'i e'i ikifa alaa-uoka afe'aina,
ke mino'i felo ipauma, logo akaiki'a au'i,
e'i logo alapaapagea, alaoge me'e.” *Aisaea
29:14*

²⁰ Deo ega iifa pukagai ega eifa oma koa i'opoga, Deo kapa'ina kolotiai ekapaisa auga kainai, aagoa

ikifaga au'i e'i ikifai kapa aga'o kepagama ma? Ke Moses ega iifa papiau openi'i auga iifaga kemaleleaina au'i isafa, e'i maleleai kapa aga'o kepagama ma? Ke i'ina kina alogai papiau agofa'a amu'i kemaleleaini'i au'i isafa, e'i maleleai kapa aga'o kepagama ma? Laa'i! Deo i'ina agofa'agai keagu au'i ma'oai e'i ikifa, kafo'o kapa epamia. ²¹ Gome Deo ifo ega ikifa logo kainai, papiau agofa'a ikifagai Isa kaisau auga fekelogo auga aekainia. Ke lai Iesu Kristo papiau kania'i gaagamauga eoma puo, emai kolotiai emae auga fouga ainogonia, ke papiau kapa'i ega'ina iifaga akepako'ania au'i, Deo alogamai isa kania'i ageagamauga aoma. Kai agofa'a ikifagai keikifa au'i keifa, ega'ina kafo'o iifaga keoma. ²²⁻²³ Ega mo ganinagai Iudea papiau'i auga, mirakulo gou'i mo kegamia kegaisa'i keoma puo, i'a Iesu Mesaia, kolotiai emae fouga aifafoua auga, isa ee'iai meagai iifaga kepamia. Ega kainai ega'ina iifaga keumakalaina, ke a'o ilogo isafa anina akeani. Ke Grik papiau'i auga, aagoa ikifaga, ke logo auga mo kekapuga puo, i'a Iesu kolotiai emae fouga aifafoua auga, kafo'o iifaga kepamia. ²⁴ Kai Iudea ke Grik papiau'i epo'iai papiau kapa'i Deo eifani'i au'i ma'oai, i'a Iesu kolotiai emae fouga aifafoua auga, isa ee'iai kafo'o ke meagai iifaga laa'i. Kai ega'ina iifaga auga Deo ega isapu, ke ega ikifa keoma. ²⁵ Gome Deo kapa'ina ekapaisa auga, papiau maa'iai kafo'o ke apoke kapa koa i'opoga. Kai iifa gome maamiai laifania, Deo ega kafo'o auga papiau aumauni e'i ikifa eka'egaina. Ke Deo ega apoke auga, papiau aumauni e'i kapula eka'egaina.

²⁶ Aau akiu Kristiano papiaumi, Deo oi eifanimi mo aisama, oi papiau kapami auga amoopolaga. Papiau aumauni e'i logoai auga, oi epomiai papiau isa'i mo keikifa, ke isa'i mo ee'iai isapu eka papiau kepaini'i kapa aga'o kegakapa keoma. Ke epomiai papiau isa'i mo lopia mauninai kemauni.

²⁷ Kai Deo agofa'a alogai ikifa au'i gapameagaini'i eoma puo, ikifa au'i laa'i, kafo'o koa i'opoga papiau'i au'i ekinani'i. Ke Deo agofa'a alogai isapu keafia papiau'i isafa gapameagaini'i eoma puo, isapu laa'i au'i, apoke papiau'i ekinani'i. ²⁸ Ke Deo agofa'a papiau'i e'i ikifai kapa'ina akaiki'a'i keoma au'i, kapa aga'o laa'i gapamia'i eoma puo, papiau isa'i e'ele'i keoma'i keifa apala peni'i, ke kapa aga'o afakepagama keoma au'i ekinani'i.

²⁹ Ke Deo ega ekapa oma, ega koa kai aga'o isa agogai faeaina'au eoma. ³⁰ Kai Deo oi faumiai ega koa ekapaisa kainai, oi auga Iesu Kristo fou omia. Ke Iesu Kristo auga i'a a'a ikifa Deo eegai emai auga. Ke isa faugai i'a Deo maagai alo opai au'a amia, ke alo lolofa au'a amia. Ke isa faugai Deo i'a kania'a eagamauga. ³¹ Ega puo oi Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma koa i'opoga mo fokapa: “Kaisau eaina'au auga, Lopia isa faugai kapa'ina ekapaisa auga aina'auga fepa'aua.”[☆]

2

Paulo Einogo

¹ Aau akiu Kristiano papiaumi, lau oi eemi lafai mo aisama, Deo ega iifa kapa'ina eifania auga maamiai laifafoua. Ke ega'ina lakapaisa

---

[☆] **1:31:** Jeremai 9:24

alogai, lau nini'ani maefa'i alaifani'i, ke ikifa akaiki'agai alanini'ani. ² Gome lau oi fou aagu alogai, kapa ma'oai fa'agegeaini'i kai Iesu Kristo kolotiai emae, oi kaniami eagamauga auga mo fouga, alou ko'agai maamiai faifafoua laoma. ³ Ke lau oi fou aagu lapinauga alogai, faagau eapoke lamani'i, ke lapigugu alogaina. ⁴ Ega'ina mo laa'i kai, lau oi fou aagu alogai, papiau aumauni e'i ikifa iifa'i alaifani'i alomi alaania kai, Deo ega Spiritu isapugai kapa ma'oai laifani'i, ke lainogoni'i. ⁵ Ega koa lakapaisa auga, oi emi pako'a, papiau aumauni ikifaga eegai folooge kai, Deo ega isapu eegai emi pako'a fooge laoma puo lakapaisa.

Deo Ega Ikifa Auga Deo Ega Spiritu Epafokia

⁶ Kai lau ke papiau fou apinauga au'i, papiau e'i pako'ai keapao au'i maa'iai ikifa iifaga aifania. Kai ikifa ega'ina auga, i'ina agofa'a ikifaga laa'i, o i'ina agofa'agai papiau ke'ima'i lopia'i au'i e'i ikifa laa'i. Gome isa keagu alogai, e'i isapu ikifaga ega'ina eka kai, kemae aisama ega'ina isapuga laa'i emia. ⁷ Ega puo lai agofa'a ikifaga ega'ina auga fouga alaifania kai, Deo ega ogefake ikifaga fouga aifania. I'ina ikifaga auga ufaninagai Deo agofa'a aepagama koa kai, ega logoai i'a Isa fou faagu aoniamo auga ekapaisa, ke papiau aelogoaini'i ee'iai eogefake auga ikifaga fouga aifania. ⁸ Ke i'ina ikifaga auga, i'ina agofa'a ke'ima lopia'i epo'iai kai aga'o ganinagai ikifa ega'ina oko akelogo. Gome isa kegalogo koa aisama, Lopia Iesu isapu, ke ikifa akaiki'agai kapa ma'oai e'ima'i auga kolotiai fakeau'u'ua. ⁹ Kai isa ega

koa kekapaisa auga, Deo ega iifa pukagai iina
kepapua oma auga, ko'a femia kainai ega emia
oma:

“Deo alo ko'agai papiau ani'i eani au'i fau'iai
kapa'ina epafua eka auga,
papiau aumauni epo'iai kai aga'o maagai
ega'ina kapa aeisa.

Ke ainagai ega'ina kapa a'o aelogonia,
ke minogai isafa ega'ina kapa aeopolaga.”

Aisaea 64:4

10 Kai ega'ina kapa auga, Deo ega Spirituai i'a
epalogoni'a. Gome Deo ega Spiritu, kapa ma'oai
elogo afe'ai, ke Deo ega ogefake kapa'i ganina-
gai ma'oai elogo afe'ai puo, isa Deo kapa'ina
eopolaga auga i'a epalogoni'a. **11** Gome papiau
aumauni epo'iai, papiau kapa auga aufalao aga'o
minogai kapa'ina eopolaga auga elogo? Kai
aga'o isa kapa'ina eopolaga auga aelogo kai, isa
ifo alogai lalauga eague auga mo, isa kapa'ina
eopolaga auga elogo. Ega koa i'opoga, kai aga'o
Deo kapa'ina eopolaga auga aelogo kai, Deo ega
Spiritu auga mo elogo. **12** Ke i'a auga, spiritu
agofa'ai papiau e'ima'i kapa'ina kekapa auga
spirituga alaafia kai, Deo apako'ania aisama, Deo
ifo eegai Spiritu emai auga aafia. Ke Deo ega
Spiritu aafia kainai, Deo i'a kania'a eagamauga,
kapa'ina openi aageni'a mo auga oko alogo felo.
13 Ke lai auga, Deo i'a kapa'ina openi aageni'a mo
auga fouga aifania. Kai ega'ina akapa alogai, lai
iifa papiau aumauni e'i ikifai kepamalelenimai
auga iifa'iai alanini'ani kai, Deo ega Spiritu iifa
epamalelenimai auga iifa'iai anini'ani. Ke ega
ko a akapa puo, lai Deo ega Spiritu iifa ko'a

maamaisai eifania auga mo, papiau kapa'i alo'iai Deo ega Spiritu eague au'i maa'iai aifania. ¹⁴ Kai papiau kapa alogai Deo ega Spiritu aeagu auga, Deo ega Spiritu eegai kapa'ina kemai au'i, isa eegai auga kafo'o kapa'i puo eumakalaini'i. Ke isa ega'ina kapa'i oko'i afaelogo paisa, gome ega'ina kapa'i auga, papiau kapa alogai Deo ega Spiritu eague auga mo agelogo agekaina. ¹⁵ Au aga'o alogai Deo ega Spiritu eague auga, Deo ega Spiritu isa epalagaina puo kapa'ina felo o apala auga elogo. Kai aufalao aga'o alogai Deo ega Spiritu aeagu auga, au ega'ina alogai Deo ega Spiritu eagu auga kapa'ina eifania auga ko'a, o ko'a laa'i ma auga ageifania afaekaina. ¹⁶ Gome ega koa agemia auga fouga Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma:

“Papiau kapa, Deo kapa'ina eopolaga auga elogo,
ega koa isa Deo agepaina kapa aga'o gakapa
ageoma?” *Aisaea 40:13*

Iifa ko'a, aufalao aga'o alogai Deo ega Spiritu aeagu auga, Deo kapa'ina eopolaga auga afaelogo, ke agepaina kapa aga'o gakapa ageoma afaekaina. Kai i'a auga, Deo ega Spiritu alo'aisai eaguega, ke epalogoni'a kainai, i'a opola'a auga Iesu Kristo opolaga koa i'opoga emia.

3

Deo Ega Iifi E'a Papiau'i Ifo'i Ke'ea'i Auga Fouga

¹ Aau akiu Kristiano papiaumi, lau papiau alo'iai Deo ega Spiritu eagu au'i lapaini'i koa i'opoga, oi ega alapaini omaimi. Kai lau oi auga

agofa'a papiau'i Deo ega Spiritu alo'iai aeagu au'i koa lapainimi. Oi Kristiano papiaumi mo ganinagai, emi laomai auga, imoi e'ele'i kapa aga'o akelogo koa i'opomi. Ega puo imoi e'ele'i ala kepamalele oma'i koa i'opoga, lau oi ega lapamalele omaimi. ² Ke lau lapamalelenimi aisama, anina laani fo'ama ipauma oi mapenimi amoania laoma. Kai oi auga imoi e'ele'i u'uai au'i koa i'opo'i omia. Ega puo lau u'u mo oi lapeniimi oaniia. Kai ega'ina kinagai emai pau ganinagai, oi auga alominifa'a koa puo, fo'ama ipauma alapenimi agoania afaekaina. ³ Lau oi foumi ega laifa oma, gome oi auga agofa'a lao'i mai'i mo oapae okapa'i paisa. Oi epomiai piapu, ke akekua emia auga, oi agofa'a lao'i mai'i alokapa'i ma ooma? Ke oi papiau aumauni koa alokagakaga ma ooma? ⁴ Lau pa'ani ega'ina lapa'ani, gome aufalao aga'o eifa, "Lau Paulo muninai leapea," eoma, ke aga'o eifa, "Lau Apolos muninai leapea," eoma. Oi ega okapa oma auga, papiau aumauni ega laomai ega koa laa'i ma?

⁵ Kai Apolos auga kaisau? Ke lau Paulo auga kaisau? Lau isa aunimai auga, Deo ega pinauga aumai mo. Ke Deo lai aunimai pinauga epeniimai auga akapaisa, ke emai pinaugai oi Iesu opako'ania. ⁶ Lau e'u pinauga auga, au oga lafaunia koa i'opoga, ke Apolos ega pinauga auga, au oga ega'ina e'efaisa koa i'opoga kai, Deo eoge au oga ega'ina epaukia. ⁷ Ega puo kaisau au oga efauga auga, ke kaisau au oga e'efa auga auni'i, kapa akaiki'a'i laa'i. Kai Deo au oga epaukia auga mo, au akaiki'a ipauma. ⁸ Ke kaisau au

oga efauga auga, ke kaisau au oga e'efa auga, auni'i e'i pinauga i'oina kai, e'i pinauga fuagai auga, kapa aga'omo emia. Ke isa aga'o aga'o e'i pinauga kainai, afa kapa fekeafia auga mo Deo maagai akeafia. ⁹ Gome lai ifomai auga Deo ega pinauga aumai, ke oi auga lai apumai laa'i kai, Deo apuga, ega uma, ke ega e'a koa i'opoga omia.

¹⁰ Ke Deo ega gafegafeai, lau e'a ipaapa kelogo alogaina au'i koa lamia, uu'u lafaunia. Ke papiau isa'i uu'u ega'ina laagai e'a kepaapa. Ega mo ganinagai isa aga'o aga'o uu'u ega'ina laagai e'a kepaapa auga, ala akepaapa oma auga fekeisa felo kai, fekepaapa. ¹¹ Gome kai aga'o uu'u i'oina aga'o agefauga afaekaina kai, lau uu'u lafau kakaua auga mo laagai e'a ipaapa agemia agekaina. Ke uu'u ega'ina auga Iesu Kristo. ¹² Ke e'a ipaapa au'i ega'ina uu'uga laagai e'a akepaapa alogai, isa'i au'i gold, silifa, ke kepo afa'i akaiki'a'i au'i akeaf'i e'a akepaapa. Kai isa'i au'i, au, upi, ke ao akeaf'i e'a akepaapa. ¹³ Ke isa aga'o aga'o e'i pinauga ala kekapa oma auga agefoki, gome Kristo agemai kinagai aisama, e'a ega'ina eaeai ageapa, papiau ma'oai akeisa. Ke ega'ina kinagai aisama, isa e'i pinauga kekapa felo, o kekapa apalania ma auga, ma'oai loai agei'opo akeisa. Ke isa e'i pinauga ega'ina loai agefoki. ¹⁴ Ke e'a ipaapa au'i kapa'i e'i e'a kepaapa auga, loai agei'opo kai afaeaga koa aisama, Deo isa e'i pinauga kekapa felo auga afa felo agepeni'i. ¹⁵ Kai e'a ipaapa au'i e'i e'a kepaapa auga loai agei'opo kai ageaga aisama, isa e'i e'a ega'ina eaga auga, kiekie akepa'aua.

Kai isa ifo'i auga, aufalao aga'o lo alogai feaga koa i'opoga kai, epiaulai ifo kania eagamauga koa i'opoga, e'i amu auga akeaga kai, ifo'i auga ega'ina logai akeapiaulai, kania'i ageisagamau.

16 Ke oi ifomi auga Deo ega e'a, ke Deo ega Spiritu oi alomiae eague auga alologo ma? Iifa gome oi Deo ega Spiritu alomiae eague auga ologo. **17** Ega kainai aufalao aga'o Deo ega e'a agepalifua koa aisama, Deo isa ageauoka, gome Deo ega e'a ega'ina auga elolofa. Ke Deo ega e'a ega'ina auga oi.

18 Oi ifomi folofogeimi. Oi epomiae aufalao aga'o eopolaga i'ina agofa'a ikifagai eikifa eoma auga ifo efoge, gome Deo agogai auga ega'ina ikifaga kapa aga'o aepagama. Kai isa i'ina agofa'a ikifaga fepua'afuga kai, Deo ega ikifai feikifa. Ke isa ega agekapa oma aisama, papiau isa kafo'oga akeifania. Ega mo ganinagai isa Deo agogai auga, ikifa auga agemia. **19** Gome Deo agogai i'ina agofa'a ikifaga auga kafo'o ikifaga. Ke ega'ina fouga Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma: "Lopia, papiau agofa'a ikifagai kepipifoge kai, eafii'i epafokil'i, ke e'i ikifa ega'ina auga anina laal'i emia."[◇] **20** Ke Deo ega iifa pukagai, afu aga'ogai isafa iina kepapua oma: "Papiau i'ina agofa'a ikifagai keikifa au'i, opo'iai kapa'ina keopolaga auga kapa aga'o afaepagama auga Lopia elogo."[◇] **21** Ega puo Deo ega iifa pukagai ega kepapua oma koa aisama, oi papiau aumauni foloau afagaini'i foloifa, "Lau Paulo muninai lapea," o "Lau Apolos muninai lapea," o "Lau Peto

---

[◇] **3:19:** Job 5:13   [◇] **3:20:** Sam 94:11

muninai lapea,” folooma. Gome kapa ma'oai oi apumi. ²² Paulo, Apolos, Peto au'i oiso ganinagai oi apumi, gome isa oi faumiai keague kepinauga. Ke isa mo laa'i kai, agofa'a, mauni, mae, ke pau kapa'ina kemia au'i, ke muni kapa'ina akemia au'i isafa ma'oai oi apumi. ²³ Ke oi auga Iesu Kristo apuga, ke Iesu Kristo auga, Deo apuga.

4

Iesu Kristo Ega Apostolo Au'i

¹ Ke papiau lai fekeisamai Iesu Kristo ega pinauga aumai fekeoma, ke fekeifa Deo lai epako'animai kainai, ega ogefake kapa'i imamaisai epaaua fekeoma. ² Ke pau pinauga au'i kaisau isa epako'ani'i pinauga epeni'i au'i, kapa'ina fekekapa eoma auga fekekapa. ³ Ke oi, o iifa ipakaina au'i lau pinauga lakapa felo, o lakapa apalania ma fekeoma ganinagai, lau ega'ina gefa alaau alogaina. Iifa ko'a lau ifou ganinagai lapinauga felo, o lapinauga apala ma auga, fougha alaifania. ⁴ Gome Lopia ifo lau felo, o apala lakapa auga fougha eifania. Ega puo lau alou auga felo ipauma. Kai lau e'u alo felo ega'ina auga, lau laomai apala aga'o alakapaisa aeoma. ⁵ Ega puo papiau e'i laomai felo, o apala auga afa isafina kina aemai koa kai, oi Iesu ega pinauga au'i pinauga felo, o apala kekapa folooma. Kai foagu Lopia ega mai pugu kina fo'ima. Isa agemai aisama, kapa'ina uminagai kemia alaisa'i au'i, eaeai agepafoki'i. Ke papiau pinauga kekapa au'i, gua'i alogai kapa'ina keopolaga kainai kekapa

auga isafa agepafokia. Ke ega kinagai aisama, Deo kaisau epinauga felo auga ageau afagaina.

6 Aau akiu Kristiano papiaumi, lau Apolos au-nimai faagamaisai kapa'ina pau laafi'opo auga, oi kapa'ina alologo auga, fologo laoma puo, ega laifa oma. Ke maamiae ega laifa oma, gome lau anina laani oi lai faagamaisai fomalele, ega koa aufalao aga'o ikifa iifaga iina epapua oma auga kapa'ina eifania auga fologo laoma. "Kapa'ina ipapua emia auga mo fokapa kai, laagai kapa i'oina aga'o folokapa," eoma. Ke iifa ega'ina kapa'ina eifania auga oko agologo aisama, Deo ega pinauga auga aga'o afoloau afagaina, ke aga'o auga afolopaake alogaina, ke afoloifa apala penia. **7** Lau ega'ina laifania, gome oi ega koa alokapa kai, Deo ega pinauga au'i isa'i oau afagaini'i, ke isa'i auga opaake alogaini'i, ke oifa apala peni'i. Kaisau oi isapu epeniimi ega koa okapa? Deo oi kapa ma'oai aepenimi ma? Ke Deo oi kapa ma'oai epeniimi koa aisama, kapa puo oaina'au, oi Deo eegai kapa ega'ina aloafi'i koa i'opoga laoga maina okapa?

8 Oi auga papiau fo'ama ma'o keania keanipugu koa i'opo'i omia, Deo fouga, ke ega ikifa ma'oai fologo auga oopolaga ologo efua ooma. Ke oi oopolaga Deo ega Spiritu ipeni ma'oai epipeni au'i oafii'i efua ooma puo, pa'amu'amu au'i amu ma'o ee'iai kekae au'i koa okagakaga. Ke oopolaga Kristo emue emai efua aagoai papiau e'ima'i, ke oi isa fou omia aagoa papiau'i o'ima'i ooma, ke lai opua'afunimai animai aloani. Kai lau alou ko'agai anina laani auga, ala mo gaoma oi

Kristo Kin emia papiau e'ima'i koa amomia, ega koa oi lai fou kai'alao kin famia papiau fa'ima'i laoma! ⁹ Lau ega'ina laifania, gome laopolaga papiau aumauni epo'iai, Deo lai apostolo aumai auga, kapa aga'o laa'i koa i'opoga, papiau ma'oai papa'iai epamiaimai. Deo lai faagamaisai ega ekapa oma puo, lai auga papiau la'afouai feke-mae keoma au'i koa i'opo'i amia. Ega kainai agofa'a fofouga alogai, papiau aumauni ke agelo ganinagai, lai faagamaisai kapa'ina emia auga keisa kelogo. ¹⁰ Ke Iesu Kristo faugai papiau lai kafo'o aumai keoma. Kai oi auga Iesu Kristo faugai oikifa alogaina. Ke papiau lai apoke aumai keoma kai oi auga kapula aumi. Ke papiau oi au akaiki'ami kepamiaimi ainami keafia kai, lai auga au akaiki'amai akepamiaimai ke aina-mai isafa akeafia. ¹¹ Ke lai auga aulalu mo emai i'ina kina. Lai inaemai ekimu, aisomai ekupu, tiapu ke'i'i au'i ai'iukai'i, papiau lai keafi apalanimai, keauniimai faagamai kepalfua, ke afu aga'omogai alaagu kai, alao mo amai. ¹² Ke lai ifomai imamaisai apinauga kapula, ifomai faumaisai aagu. Ke papiau lai keifa apala peni-mai, Deo lai afa apala gapenimai keoma aisama, lai Deo agoina isa felo mo ee'iai gakapa aoma. Ke papiau lai keafi apalanimai aisama, gamuga mo aopo. ¹³ Ke papiau lai keifa apala peni-mai, aka apala'i kepenimai aisama, lai isa aifa gafegafe peni'i. Ke ega kinagai emai pau kina auga, lai agofa'a ega ama'ama amia, ke papiau keumakalainimai.

¹⁴ Lau i'ina iifa'i lapapua'i auga, oi mapameagainimi puogai alapapua'i. Kai oi auga lau gau

ko'ami koa omia kainai, i'ina iifa'i lapapua'i eemiai laulaisa ainami lapalogo. ¹⁵ Lau oi ainami lapalogo, gome papiau ma'opa'i au'i 10,000 koa i'opoga, oi maamiai Iesu Kristo fouga keifania mo ganinagai, oi amami ma'o laa'i. Kai lau laufai iifa faunina Iesu Kristo fouga oi eemi lafaiseina, ke oi Iesu opako'ania kainai, lau oi amami ko'a ipauma koa lamia. ¹⁶ Ega puo lagoinimi kapa'ina lakapa auga i'opoga mo fokapa laoma. ¹⁷ Ke kapa'ina lakapa auga i'opoga mo fokapa laoma kainai, Timoti lau gau koa lapamia, ke anina laani alogaina auga laulaisa eemi efai. Isa auga alo ko'agai Lopia Iesu faugai epinauga. Ke isa lau Iesu Kristo lapako'ania kainai ala laagu oma auga, oi agepaopolanimi. Ke isa lau afu ma'oai lalao, iifi e'a'i ma'oai lapeai'i alogai kapa'ina papiau lapamaleleni'i au'i i'opo'i mo oi agepa-malelenimi.

¹⁸ Kai oi isami oopolaga lau oi eemi afalafai ooma puo, oaina'au ifomi akaiki'ami opamiaimi. ¹⁹ Kai Lopia lau agelogoainiau aisama, epo afae-maefa eemi alafai. Ke alafai aisama, papiau kapa'i keaina'au ifo'i akaiki'a'i kepamia'i au'i ala kenini'ani oma auga alaisa alalogo. Ke isa Deo ega Spiritu isapugai ma kepinauga auga isafa alaisa alalogo. ²⁰ Gome papiau nini'aniai mo Deo ega agofa'ai akekoko afaekaina kai, Deo ega Spiritu isapugai e'i laomai felo emia afegai kai, Deo ega agofa'ai kekoko. ²¹ Oi kapa'ina anina oani? Oi anina oani lau papiau e'i laomai apala afa keafia koa i'opoga, papiau keauni'i faokina faafia faafai, o lau oi animi laani alogaina auga laoga maina fakapa faafai, o guanai gafegafeai

faafai?

5

Apala Ikapa Au'i Fou'i

¹ Kai ainau amologo. Iifa ko'a oi epomiai papiau aufalao aga'o fou akeamage kai, fou kefeu auga fouga emai lalogo. Ke ega'ina lao'i mai'i isa okapa'i au'i, Iesu Kristo akelogonia papiau'i ganinagai epo'iai aemiamia auga okapa'i. Ega'ina laoga maina auga, au aga'o ifo ama akafa eke auga eakafania auni'i keagu. ² Ke ega'ina emia aisama, oi oaina'au ega'ina alogama opa'aua. Kai oi ega'ina folokapa kai, papiau ega'ina ega ekapa oma auga alomafuga fopa'aua, ke emi la'afou alogai fopapealaisa. ³ Lau ifou imaaugae ega'ina laa'i mo ganinagai, opouai auga egae oi fou aague. Ega kainai papiau ega'ina laoga maina ekapa auga, lau egae oi fou aaguega koa i'opoga, isa ega apala afa lapeniia efua. ⁴ Ke oi kina aga'o Iesu Kristo akagai agokaigugu aisama, lau lalauai oi epomiai alaagu, ke Iesu Kristo ega isapu isafa oi epomiai ageka. ⁵ Ega aisama oi au ega'ina apala ekapa auga emi la'afou alogai fopapealaisa Satani imagai fopaaaua. Ega koa Satani isa faaggai kapa apala aga'o agekapa aisama, inae aagoai eague alogai, agekiekie ageulalu alogaina. Ke ega koa faagagai agemia aisama, ageopo pagai ifo ega laomai apala'i ageumakalaini'i. Ke muni Lopia agemai aisama kania ageagamauga.

⁶ Oi kapa aga'o felo alokapa puo, aina'augae folopa'au aagenia mo. Papiau palafa keuma aisama, palafa iuma mulamula afa'agamo palafai

keoge ganinagai, palafa epaufua auga alologo ma? ⁷ Ke palafa iuma mulamula afa'agamo mo ganinagai, palafa epaufua koa i'opoga, oi epomiai papiau apala aga'omo ageagu aisama, isa oi ma'oai agepalifumi. Ega puo emi laomai apala'i, palafa iuma mulamula ufaina koa i'opoga au'i amoafi'i amopuake'i. Kai mulamula mamaga amoafia palafai amooge, ega koa mulamula mamaga koa i'opoga, oi isafa papiau mamami fomia. Ke oi auga papiau mamami paisa. Gome Iesu Kristo Pasover sipina emia, i'a fau'aisai ifo imaauga Deo epa'a penia, a'a laomai apala'i ma'oai ea'i afe'aini'i, ke pau i'a papiau mama'a amia efua. ⁸ Kai laomai apala auga, palafa iuma mulamula ufaina koa i'opoga. Ke laomai felo auga palafa maini koa i'opoga. Ega puo i'a laomai apala'i, ke papiau aafi apalani'i laoga mainai Pasover miamiaga falakapa kai, laomai felogai, ke laomai ko'agai Pasover miamiaga ega'ina fakapa.

⁹ Lau e'u maleleai oi papiau kapa'i aufalao aga'o fou akeamage kai, fou kefeu amage koa laoga maina apala kekapa au'i fou fololao folomai laoma. ¹⁰ Kai lau ega'ina lapapua auga, oi agofa'a papiau'i Deo akelogonia au'i ega koa kekapa au'i fou fololao folomai alaoma. Isa aufalao aga'o fou akeamage kai fou kefeu amage koa laoga maina apala kekapa, isa kepiopio, ke papiau kefoge'i e'i kapa ma'oai kepainaoni'i, ke isa deo pifoge'i keau afagaini'i. Ega mo ganinagai lau oi isa fou fololao folomai alaoma, gome oi isa fou afololao afolomai aisama, oi i'ina agofa'agai afoloagu. ¹¹ Kai

paukai oi lapainimi. Oi epomiai aufalao aga'o ifo eifaga pako'a auga eoma kai, papiau aga'o fou akeamage kai fou kefeu amage koa laoga maina apala kekapa, o epiopio, o deo pifoge'i eau afagaini'i, o pifogeai papiau aka'i apala epamia, o einuinu alogaina, o papiau efoge'i e'i amu ma'oai epainaoni'i koa aisama, oi papiau iina koa auga fou fololao folomai. Ke fou foloaniani isafa.

¹²⁻¹³ Lau kai puo, aufalao aga'o iifi e'a alogai laa'i auga, ega laomai felo, o apala auga afa alapenia? Lau isa ega laomai felo, o apala auga afa afalapenia kai, Deo isa ega laomai afa agepenia. Ega mo ganinagai Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma; “Au laomai apala'i ekapa'i auga oi epomiai fopapealaisa,”[†] keoma. Ega puo oi epomiai kaisau laomai apala ekapa auga afolopapealaisa ma?

6

Kristiano Papiau'i Laomai Apala Akekapa Aisama Oi Ifomi Oko'i Fopakai'i

¹ Ke pau oi epomiai aami akimi Kristiano auga aga'o fou kapa aga'o puogai oakekuia aisama, kapa puo isa Deo ega papiau ee'i alolaoaina oko akepakaisa kai, oafia iifa ipakaina au'i, Deo oko akelogo au'i ee'i olaoaina ago'iai iifa epakaisa?

² Oi kina fuagai Deo agofa'a papiau'i ma'oai e'i laomai felo, o apala afa agepeni'i aisama, Deo ega papiau au'i isafa ega'ina afugai Deo fou akemia ega'ina pinauga akekapa auga oko alologo ma? Ke agofa'a papiau'i e'i laomai felo,

---

[†] **5:12-13:** Deuteronomy 17:7; 19:19; 22:21, 24; 24:7

o apala afa akeafia afugai Deo oi fou agoagu koa aisama, kapa iina koa'i e'ele'i au'i oi ifomi oko'i agopakai'i afaekaina ma? ³ Ke ega'ina mo laa'i kai, i'a Kristiano papiau'i, agelo isafa e'i laomai felo, o apala auga afa akeafia afugai Deo fou agamia ega'ina pinauga agakapa auga, alologo ma? Ke oi Deo fou agomia agelo e'i laomai felo, o apala afa akeafia pinaugaga agokapa koa aisama, i'ina agofa'agai kelele e'ele'i kegama au'i isafa oko'i agopakai'i agekaina! ⁴ Ega puo kapa aga'o puogai akekua emia aisama, oi Kristiano papiau'i laa'i, ke iifi e'a papiau'i isa akepako'ani'i au'i okinani'i, oi emi laomai ega'ina oko kegapakaisa ooma ma? Afaekaina! ⁵ Lau i'ina kapa'i laifani'i auga oi mapameagainimi laoma puo laifani'i. Oi Kristiano papiaumi epomiai ikifa auga aga'o laa'i ma puo, Kristiano papiau'i auni'i epo'iai akekua emia aisama, oko aepakaisa? Iifa gome oi epomiai aufalao aga'o ikifa auga eague akekua ega'ina oko agepakaisa agekaina. ⁶ Kai oi aami akimi Kristiano papiau'i fou epomiai akekua emia aisama ega'ina alokapa kai emi akekua oafia iifa ipakaina papiau'i, Deo akepako'ania au'i ee'i olaoaina.

⁷ Ke ega'ina okapa aisama, Deo maagai apala okapa puo iifa ipakaina ega'ina alogai fouini, o foluti ma kai, Deo maagai auga oi oluti ipauma mo. Ega puo Kristiano papiau'i aga'o oi eemiai kapa aga'o apala ekapaisa koa aisama, oi isa iifa ipakainai folopaapauka kai, ega apala eemiai ekapaisa auga foafiapia mo. Ke Kristiano papiau'i oi kefogeimi aisama, laomai felo auga, oi isa fopua'afuni'i fekefogeimi. Kai oi ega

alokapa oma kai, oi isa iifa ipakaina olaoaini'i.
⁸ Ega okapa oma auga, oi ifomi isafa aami akimi Kristiano papiau'i ee'iai opifoge, ke apala ee'iai okapa.

⁹ Oi papiau laomai apala'ikekapa'i au'i, Deo ega agofa'ai afakekoko auga alologo ma? Iifa gome isa Deo ega agofa'ai afakekoko auga ologo. Ega puo ifomi folofogeimi laomai apala'i okapaka'i kai, Deo ega agofa'ai agokoko folooma. Ega'ina lao'i mai'i apala'i au'i inamo'e'i: papiau aufalao aga'o fou akeamage kai fou kefeu amage koa laoga maina apala kekapa au'i, deo pifoge'i keau afagaini'i au'i, papiau keamage kai aufalao aga'o i'oina fou kefeu au'i, au ifo'i faaga'i moniai ke'afa'afalaina kai, au fou kefeu au'i, ke au au mo fou kefeu ke papie papie mo fou kefeu, au papie koa laoga maina kekapa au'i. ¹⁰ Ke painao au'i, piopio au'i, inuinu au'i, papiau aka'i apala kepamia au'i, ke papiau kefoge'i e'i amu ma'oai kepainaoni'i au'i ma'oai isafa, Deo ega agofa'ai afakekoko. Ega puo ifomi folofogeimi laomai apala'i okapakapa'i kai, Deo ega agofa'ai agokoko folooma. ¹¹ Ufainagai oi isami isafa ega koa i'opomi omia. Kai Lopia Iesu Kristo akagai, ke Deo ega Spiritu ega isapuui oi emi laomai apala'i iiku'i emia, ke Deo maagai alo lolofa aumi omia. Ke Deo oi Isa ega papiau ipaumami epamiaimi, ega agofa'a oi apumi epamia. Ega puo emi laomai apala'i ma'oai fopua'afuni'i.

Imaaumi Fofouga Deo Fopalao Penia

¹² Ke oi epomiai aufalao aga'o afeifa afeinaka, "Lau kapa ma'oai alakapa'i agekaina," afeoma.

Kai lapainimi. Ko'a kapa ma'oai agokapa'i agekaina kai ega'ina kapa'i auga ma'oai afakepalagainimi. Ega puo lau alaifa, "Lau kapa ma'oai alakapa'i agekaina," alaoma. Kai lau ega'ina kapa'i ma'oai alakapa'i agekaina auga ega kala'afi afalamia. ¹³ Ke aufalao i'olina aga'o afeifa afeinaka, "I'a inae'a puogai fo'ama egama, ke fo'ama ekae kainai, inae'a isafa ekae," afeoma. Kai lau oi lapainimi. Ko'a i'a inae'a puogai fo'ama egama, ke fo'ama ekae kainai inae'a isafa ekae. Ega mo ganinagai, Deo ega'ina kapa'i auni'i kai'ialao agepalifu'i. Ke Deo i'a imaa'u'a epenii'a auga, i'a papiau aga'o fou alaamage auga fou fafeu amage koa lao'i mai'i apala'i fakapa'i puo aepeni'a. Gome i'a imaa'u'a auga Lopia ega pinauga fekapa puogai ekae, ke Lopia auga i'a imaa'u'a feagamauga puogai eague. ¹⁴ Deo ifo ega isapuai Lopia Iesu maeai epamaunimue. Ega koa i'opoga i'a isafa agepamaunimuei'a. ¹⁵ Ke oi imaaumi auga Iesu ifo imaauga aga'o auga alologo ma? Iifa gome oi ologo. Ke lau Iesu imaauga aga'o faafia, peage lapau papiau'i fou fapaagufou'i auga agekaina pagu? Afaekaina! ¹⁶ Ke aufalao aga'o peage lapau papiauga fou kefeu auga, ega'ina auga peage lapau papiauga ega'ina fou imaa'u'i aga'omo emia auga alologo ma? Iifa gome oi ologo, gome Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma: "Papiau auni'i auga imaa'u'ai aga'omo akemia,"¹⁶ eoma. ¹⁷ Ega koa i'opoga kaisau Lopia fou kemia au'i, lalau'iai Lopia fou aga'omo kemia.

---

¹⁶ **6:16:** Genesis 2:24

18 Au aga'o laomai apala'i i'oi'i ma'oai ekapa'i au'i, imaauga afegai ekapa'i. Kai au kapa papiau aga'o fou afakeamage kai fou akefeu auga ifo imaauga alogai laomai apala agekapa. Ega puo oi papiau laomai apala'i kekapa'i, papiau aga'o fou akeamage kai fou kefeu au'i lao'i mai'i ma'oai ee'iai fopiaukoko. **19-20** Ke oi auga Deo ifo Gauga Iesu Kristo imaaugai e'afaimi, ke Deo ega Spiritu epeniimi auga alomiae eague. Ega kainai pau oi imaaumi auga Deo ega Spiritu ega e'a emia auga alologo ma? Iifa gome oi ologo oi imaaumi auga oi ifomi apumi laa'i kai, Deo ega Spiritu ega e'a. Ega puo oi imaaumi, ke lalaumi fofouga Deo apuga emia auga amopapinauga Deo au akaiki'a amopamia, amopalopiania.

7

Amage Fouga

1 Ke pau oi malele oulaisa amage pa'anina opa'ani auga, afa alaoge. Oi emi agu kainai, au aga'o afaeamage auga felo. **2** Kai papiau ma'o alogaina au'i, papiau aga'o fou akeamage kai fou kefeu amage koa laoga maina kekapa kainai, papiau keamage koa aisama, au aga'o akafa fepagome paisa, ke papie isafa akafa fepagome. **3** Ke au auga, isa akafa auni'i keamage auga laoga maina eegai fekapa auni'i fekefeu. Ke papie isafa, akafa au eegai i'opoga mo fekapa. **4** Papie imaauga auga, isa ifo mo apuga laa'i kai, akafa au isafa apuga. Ega koa i'opoga, au imaauga isafa, isa ifo mo apuga laa'i kai, papie isafa apuga. **5** Ke oi akafami fou feu foloumaka aage mo kai

ifomi alomi ko'agai fomegamega agooma koa aisama, fou kaimialao iifa fopaapa, kina pika koa mo alogai aunimi folofeu. Kai ega'ina agokapa afegai aisama, fomai akafami fou fofeu pugu, ega koa oi alomi apokega kainai Satani fae'opoimi.

⁶ Lau i'ina laifania auga oi fokapa alaoma kai, opola koa lapenimi, ega koa kapa'ina felo auga mo fokapa laoma. ⁷ Lau auga alafai gaoma, papiau ma'oai pau lau alaamage koa i'opoga isa fakeamage fai laoma. Kai Deo papiau aga'o aga'o aua e'i ipeni epenii'i, aga'o auga feamage eoma, ke aga'o auga faeamage eoma.

⁸ Ke pau auga, akeamage au'i, ke afuafu, oa'oea fou fou'i alaifania. Isa auga pau lau alaamage koa i'opoga, isa isafa afakeamage auga felo. ⁹ Kai isa ifo'i alo'i afakepakapulania koa aisama, fekeamage. Gome akeamage auga felo kai, afakeamage kai amage lao'i mai'i alo'ai mo ageka, lo koa i'opoga imaa'u'i ageuma auga apala ipauma.

¹⁰ Ke pau keamage au'i e'i iifa kapula i'ina lapeni'i. Iifa ina'ina auga lau ifou ainau fouga alaifania kai, Lopia ega iifa oi maamiai laifania. Papie aga'o isa akafa faepua'afuga. ¹¹ Kai isa akafa agepua'afuga koa aisama, isa faeamage pugu kai feagu mo. O ageagu mo afaekaina koa aisama, isa femue felao akafa auni'i fekegagao fekeagufou pugu. Ke au isafa isa akafa faepaake.

¹² Ke epomiai papiau isa'i au'i, i'ina iifaga lapeni'i. I'ina iifaga auga Lopia ega iifa laa'i kai, lau ifou e'u opola oi maamiai laifania. Oi epomiai aami akimi Kristiano auga aga'o akafa Kristiano papiega laa'i kai, papie ega'ina elogo isa

auni'i kegaagu eoma koa aisama, akafa ega'ina faepaake. ¹³ Ega koa i'opoga, Kristiano papiega aga'o akafa Kristiano auga laa'i kai au ega'ina elogo isa auni'i kegaagu eoma koa aisama, papie isa akafa ega'ina faepaake. ¹⁴ Gome au ega'ina Kristiano auga laa'i mo ganinagai, akafa papie Iesu epako'ania kainai, ega laomaisai isa Deo maagai alo lolofa auga agemia, ke fuagai Deo isa isafa kania ageagamauga agekaina. Ke ega koa i'opoga, Kristiano papiega laa'i auga, isa akafa au Iesu epako'ania kainai, isa Deo maagai alo lolofa papiega agemia, ke fuagai Deo isa isafa kania ageagamauga agekaina. Kai lau kapa'ina laifania auga afolokapa koa aisama, oi gaumi Deo akelogonia au'l i gau'i koa i'opo'i akemia. Kai lau kapa'ina laifania auga agokapa koa aisama, oi ina ama aumi Deo maagai alomi opaina emia puo, oi gaumi isafa Deo maagai alo'i opaina agemia.

¹⁵ Ke Deo auga i'a eifani'a gagaoai faagu eoma. Ega puo Kristiano auga laa'i, o Kristiano papiega laa'i auga akafa Kristiano auga, o papiega gapua'afuga galao ageoma aisama, Kristiano auga o papiega isa akafa ega'ina fepua'afuga felao. Gome Kristiano auga, o Kristiano papiega akafa agepua'afuga agelao auga laoga maina isa ae-gopeisa. ¹⁶ Lau ega laifa oma, gome oi papie aumi, ala ologo oma oi akafami fou agoagu aisama, kania'i agoagamauga ooma? Ke oi au aumi isafa, ala ologo oma oi akafami fou agoagu aisama, kania'i agoagamauga ooma?

*Deo Oi Eifanimi Ala Foagu Oma Eoma Agugai
Foagu*

17 Ke Kristiano auga, o papiega akafa agepua'afuga agelao auga, laoga maina isa aegopeisa. Kai ega mo ganinagai, Deo oi aga'o aga'o ala foagu oma aguga epeniimi, ke eifanimi ega foagu oma eoma auga, agugai foagu. Lau ina'ina iifaga, iifi e'a ma'oai maa'iai laifani'i fekekapa laoma. **18** Ega kainai oi epomiai Iudea auga aga'o maguaega faaga iifalaina emia efua kai, Deo isa eifaga koa aisama, isa maguaega faaga iifalaina afu'i faeogefake'i. Ke ega koa i'opoga, Iudea auga laa'i auga aga'o maguaega faaga iifalaina aemia koa kai, Deo isa eifaga koa aisama, isa maguaega faaga iifalaina faemia. **19** Gome Deo eegai auga, au maguae'i faaga'i iifalaina femia ma, faemia ma ganinagai, kapa aga'o laa'i. Kai Deo ega iifa foafi'i kai'iai fopea auga kapa akaiki'a. **20** Ke lapainimi pugu, oi ma'oai ala oagu oma emai Deo eifanimi kinagai auga, ega mo foagu oma, ke faagamiai kapa aga'o folokapa. **21** Ke oi kala'afi omia alogai Deo eifanimi koa aisama, oi ega'ina opopo folopa'aua. Kai kala'afi pinaugaga ega'ina oi egopeimi koa auga eegai agopealai agekaina koa aisama, fopealai. **22** Gome aufalao aga'o kala'afi pinaugaga ekapa mo ganinagai, Lopia isa eifaga aisama, Lopia agogai auga, isa kala'afi laa'i. Ega koa i'opoga aufalao aga'o kala'afi pinaugaga aekapa eagu aage mo auga Lopia isa eifaga aisama, ega'ina auga Kristo ega kala'afi emia. **23** Ke oi auga, Iesu ifagai i'afami emia kainai, oi papiau aumauni e'i kala'afi folomia. **24** Ega puo aau akiu Kristiano aumi, oi faagamiai kapa aga'o

aemia alogai Lopia eifanimi aisama, faagamiai kapa aga'o folokapa kai, Lopia ega logoai ega mo foagu oma felao.

Akeamage Au'i Fou'i

²⁵ Ke pau auga, papiau akeamage au'i fou'i alaifania. Kai i'ina iifaga auga Lopia eegai iifa kapula alaaafia kai Lopia ega gafegafe kainai, epako'aniau i'ina opolaga faifania eoma puo, laifania. ²⁶ Lau laopolaga auga, pau i'ina kina auga kina apala'iai aaguega puo, pau ala oagu oma auga, ega'ina agugai mo foagu. ²⁷ Oi oamage ma? Ke oamage koa aisama, akafami ipaake'i auga keagaga folokapuga. Ke oi aloamage ma? Ke aloamage koa aisama, akafami aga'o folokapuga foloamage. ²⁸ Kai oi afoamage koa aisama, laomai apala aga'o afolokapa. Ke kaisau au aga'o, o papie aga'o fou akefeufeu auga fou afekeamage koa aisama, isa isafa apala aga'o afaekapa. Kai kaisau keamage au'i e'i agu alogai kiekie ma'o akeafi'i. Kai lau anina laani oi ega'ina kiekie'i foloafi'i laoma puo, i'ina kapa'i maamiai laifani'i.

²⁹ Aau akiu Kristiano aumi, lau kapa'ina maifania laoma auga, i'a i'ina kina'i alo'iai aague au'a, a'a agu epo afaemaefa. Ega puo au kapa'i keamage au'i, akeamage koa i'opoga fekekagakaga akafa'i fakepaukau'i kai, Deo fekepaukauua. ³⁰ Ke kaisau keapepe au'i, akeapepe koa fekekagakaga. Kaisau alo'i egama au'i, alo'i aegama koa fekekagakaga. Kaisau kapa aga'o moniai ke'afa au'i, ega'ina kapa isa apu'i laa'i koa fekekagakaga. ³¹ Ke kaisau i'ina agofa'a amu'i kepapinaugani'i au'i, ega'ina kapa'i mino'i faepogu maa'i

faela'a me'e. Gome i'ina agofa'a kapa'i auga, pau laa'i kemia kelaoina.

³² Ke lau anina laani oi kapa aga'o opopo folopa'aua laoma. Au aga'o aeamage auga, Lopia alo alo agepagama oma auga mo opopo epa'aua, ke isa mo ega pinauga ekapa. ³³ Kai au kapa eam-age auga, i'ina agofa'a kapa'i mo, ke akafa alo alo agepagama oma auga mo opopo epa'aua. ³⁴ Ega koa ekapa, isa opo aga'omo aemia kai, opogai kapa ma'o mo eopolani'i. Ke papie aeamage auga, o papie au aga'o fou akefeufeu auga Deo mo ega pinauga eopolaga puo, imaauga fofougai ke alo lolofagai Lopia mo ega pinauga opopo epa'aua. Kai amage papiega auga i'ina agofa'a kapa'i mo, ke akafa alo alo fepagama oma auga mo opopo epa'aua. ³⁵ Lau i'ina laifania auga oi foamage, o foloamage alaoma. Kai i'ina iifaga auga oi fepalagainimi Deo maagai foagu felo, opomi ke alomi fofouga Lopia mo eegai fooge, ke isa mo ega pinauga fokapa laoma puo laifania.

³⁶ Kai o'oe aga'o ke ifiao aga'o au fou akefeufeu auga auni'i kepako'ania fekeamage keoma. Ke ifiao ega'ina ega amage kina ekainia kai, o'oe ega'ina ifiaoga aeakafania puo, afeopologa eegai apala ekapa afeoma. Ke o'oe ega'ina ifo faaga gamuga ageopo, anina ageani gaamage afeoma koa aisama, isa ifiao auni'i fekeamage. Gome ega'ina ekapa auga Deo maagai laomai apala aga'o aekapa. ³⁷ Kai o'oe aga'o auga, kai aga'o isa aepaafia gaamage aeoma kai, ifo opo epaapa aga'onia mo afaeamage eoma. Ke faaga gamuga eopo ifo age'ima agekaina, ke ifo mino epaapa aga'onia mo, ifiao au fou akefeufeu auga

auni'i afakeamage ageoma koa aisama, isa isafa apala aga'o afakekapa. ³⁸ Ega puo o'oe kapa ifiao au aga'o fou akefeufeu auga ageakafania auga laomai felo ekapa. Kai o'oe kapa ifiao aga'o au fou akefeufeu auga auni'i fekeamage keoma kai aeakafania auga, laomai felo ipauma ekapa, o'oe eamage auga ega felo eka'egaina.

³⁹ Kristiano papiau'i epo'iai auga, papie aga'o akafa auni'i kegopei'i koa i'opoga. Isa akafa eaguega kai, ifo afiae'ue au i'oina aga'o afiaeakafania. Kai akafa agemae koa aisama, isa ifo kaisau gaakafania ageoma agekaina. Kai au ega'ina auga Lopia Iesu ega papiau aga'o femia. ⁴⁰ Isa ageamage koa aisama, alo agegama. Kai lau laopolaga isa afiaeamage kai ala eagu oma koa mo ageagu koa aisama, alo agegama alogaina. I'ina auga lau opolau laifania. Kai lau laopolaga kapa'ina laifania auga, Deo ega Spiritu epalagainiau laifania.

8

Kristiano Papiau'i E'i Laomai Ipauma Auga

¹ Ke pau auga, oi emi maleleai papiau fo'ama deo pifoge'i kepa'a peni'i au'i fou'i opa'aniaina auga fouga maamiai alaifania. I'a alogo i'a ma'oai ee'aisai logo ekae. Kai logo ega'ina papiau efoge'i keaina'au alogaina. Kai i'a alo'a ko'agai papiau ani'i agaani koa aisama, ifo'a agapauki'a. ² Ke aufalao aga'o eopolaga kapa ma'oai elogo afe'ai eoma auga, isa Deo ega iifa ko'a ipauma felogo auga aelogo. ³ Kai kaisau alo ko'agai Deo

anina eani auga, Deo ega iifa, ikifa ko'a auga elogo. Ke Deo isafa isa elogo.

⁴ Ke pau alamue alalao fo'ama deo pifoge'i kepa'a peni'i auga fouga alaifania. I'a alogo agofa'ai deo pifoge'i au'i kapa aga'o laa'i, ke alogo deo i'oina isafa aga'o laa'i kai, Deo ko'a auga aga'omo paisa eague. ⁵⁻⁶ Kai papiau isa'i auga opola apala keafia, keopolaga ufa'i ke aagoai deo ma'o keaguega keoma. Ke keopolaga deo ega'ina au'i isa e'i deo, ke e'i lopia koa i'opo'i keoma. Isa ega keoma mo ganinagai, ega'ina deo'i kepako'a aageni'i mo kai, i'a alogo auga, i'a Ama'a Deo aga'omo paisa. Isa eegai kapa ma'oai kemai, ke i'a auga Isa faugai aague. Ke alogo Lopia isafa aga'omo paisa eague. Ke ega'ina Lopiaga auga Iesu Kristo ifogamo. Kapa ma'oai isa faagagai kemai, ke isa i'a fau'aisai kapa'ina ekapaisa auga kainai aague.

⁷ Kai papiau isa'i auga, i'ina iifaga ko'a auga akelogo. Isa deo pifoge'i kemagakalaini'i efua puo, fo'ama ega'ina keania aisama, keopolaga ega'ina fo'amaga auga, deo pifoge'i fo'ama kepa'a penia au'i e'i fo'ama keoma. Ega keopola oma aisama, ifo'i alo'i kepaapokenia puo ega'ina fo'amaga Deo maagai felo eoma auga eofu. ⁸ Kai fo'ama i'a Deo eega aelaoaini'a. Ke i'a fo'ama agaania mo ganinagai, Deo maagai papiau felo'a afalamia. Ke afalaania mo ganinagai, Deo maagai papiau apala'a isafa afalamia.

⁹ Ega koa i'opoga, fo'ama deo pifoge'i kepa'a peni'i au'i agoani'i, o afoloani'i auga, oi eemiai kapa aga'o laa'i. Kai oi ega'ina puogai, afu

kapagai o kina kapagai agoaniani mo ganinagai, oi papiau kapa'i e'i pako'ai akekapula au'i folopaapokeni'i fake'uulai. ¹⁰ Gome oi ega'ina logo ologo efua. Ke oi ega'ina logo ologo efua kainai, oi olao deo pifoge'i keau afagaini'i au'i e'a'i alo'iai okoko, fo'ama deo pifoge'i kepa'a peni'i au'i fo'ama'i oani'i. Ke ega'ina okapakapa kai aufalao aga'o ega pako'a aekapula auga ageisami aisama, isa oi okapa eisami puo, alo afaepakapulania ega'ina fo'ama'i afaeani'i ma? Ke isa fo'ama deo pifoge'i kepa'a peni'i au'i ageani'i auga, kapa aga'o laa'i afaeoma ma? E, isa ega ageoma paisa! ¹¹ Kai Kristo au ega'ina ega pako'a aekapula auga isafa faugai emae. Kai oi emi logoai ega koa okapa eisami aisama, isa e'uulai laomai apala ekapa egea umamo. ¹² Oi aami akimi Kristiano papiau'i ee'iai laomai apala iina okapa oma, ke e'i pako'a aekapula auga opalifua aisama, oi laomai apala Iesu Kristo eegai okapa. ¹³ Ega puo lau kapa'ina laania aau akiu Kristiano auga aga'o lapa'uulaisa laomai apala ekapa koa aisama, lau fo'ama ega'ina deo pifoge'i kepa'a peni'i au'i afalaani'i pugu, ega koa lau isa ega pako'ai afalapa'ulaisa.

9

Apostolo Ifo'i Ii'i Keogeisa

¹ Ko'a ipauma! Lau ifou kapa'ina makapa laoma auga alakapa afaekaina ma? E, alakapa agekaina! Ke lau apostolo au laa'i ma? E, lau apostolo au. Ke lau i'a a'a Lopia Iesu Kristo alaisa ma? E, laisa. Ke oi auga lau Lopia ega pinauga

lakapaisa auga puaga laa'i ma? E, oi ega'ina pinauga puaga. ² Ega puo papiau isa'i ee'i ai lau auga apostolo laa'i fekeoma mo ganinagai, iifa gome oi eemai auga, lau apostolo paisa. Gome lau e'u pinaugai oi Lopia Iesu opako'anua auga ipakina koa i'opoga omia.

³ Kai papiau isa'i lau kepakefeisau aisama, lau ina'ina mo laifania iiu laoge. ⁴ Ke lai Lopia ega pinauga akapa alogai, oi lai emai pinauga afa kapa aga'o fopenimai faania, o fainu auga afaekaina ma? E, agekaina! ⁵ Ke apostolo Peto, ke apostolo isa'i fou Lopia aaga akina fou pakoa'a papie'i keakafani'i koa i'opo'i, lai isafa pakoa'a papie'i faakafani'i ala alao fou falao auga afaekaina ma? E, agekaina! ⁶ O Banabas lau aunimai mo ma kapa'ina anina aani auga pinauga fapa'aua?

⁷ Ke kaisau ifani auga emia kai, ifo ega moni epapinauga ega'ina pinauga ekapa? Kai aga'o laa'i. Ke kaisau ega umai fino efaua kai, anina aga'o aeafia aeania? Kai aga'o ega aekapakapa oma. Ke sipi i'ima auga kapa, ega sipi e'ima'i kai, u'u'i milikaga aeafia aeinu? Iifa gome kai aga'o ega aekapakapa oma. ⁸ Lau i'ina laifania auga papiau aumauni keifani'i puo, laifani'i ma? Laa'i, Deo ega iifa Moses epeniia auga alogai, lau kapa'ina laifania auga i'opoga mo egae ekae. ⁹ Gome Deo ega iifa Moses epeniia auga alogai Moses iina epapua oma; "Polomakau, laiti faaga egafa ikia aisama, ake fologope, gome isa epinauga afa feafia laiti afa feania,"[◊] eoma. Kai Deo polomakau opopo epa'aua puo, ega eifa

---

[◊] 9:9: Deuteronomy 25:4

oma ma? Laa'i. ¹⁰ Deo ega'ina iifaga eifania auga, i'a fau'aisai aeifania ma? Ko'a ipauma ega'ina iifaga auga i'a fau'aisai ipapua emia. Gome fani auga efani, ke au laiti faaga eau'ikia auga auni'i, ega'ina laitina afa akeania auga afia'amaga kepa'aua puo, e'i pinauga kekapa. ¹¹ Ega koa i'opoga, lai auga oi faumiai apin-auga, ke Iesu opako'ania puo, lai oi epomiai lalaumi fo'amaga afaunia ko'a i'opoga. Ega koa aisama, lai emai pinauga afa oi eemiai faafia auga, apaalogaina ma? ¹² Papiau isa'i Deo ega iifa oi maamiai keifafoua au'i, oi eemiai pipalagai ega koa keafii'i. Ke ega koa aisama, lai oi eemiai pipalagai ega koa akaiki'a faafia auga afaekaina ma? E, lai oi eemiai afa akaiki'a faafia paisa kai, alaaafia.

Gome lai ega'ina afa alaaafia mo puogai Iesu fouga iifafouga pinaugaga feapakipo auga anina alaani. Ega puo lai ega'ina meauga oi alapenimi kai, lai kapa'ina faagamaisai emia auga, aafiapia, gamuga mo aoponia. ¹³ Ke papiau Deo ega e'a alogai kepinauga au'i, e'i fo'ama Deo ega e'a alogai keafia auga alologo ma? Ke papiau Deo amu kepa'a penia afugai kepinauga au'i, e'i fo'ama Deo amu kepa'a penia afugai keafia auga, alologo ma? Oi ologo isa e'i fo'ama auga, e'i pinauga afugai emai keania. ¹⁴ Ega koa i'opoga, Lopia eifa kapula peni'a einaka, kaisau iifa faunina isa fouga papiau maa'iai keifafoua au'i, isa papiau ega'ina ee'iai fo'ama fekeafia eoma.

¹⁵ Ke lau auga Lopia Iesu fouga laifafoua kainai, oi eemiai fo'ama faafia auga ekainia.

Kai lau ega'ina iifaga alapapinaugania oi alapaafimi fo'ama oopeniau alaoma. Ke i'ina kapa'i lapapua'i auga, oi lau fo'ama oopeniau puo alapapua'i. Kai lau iifa faunina Iesu fouga oi maamiai laifafoua ganinagai, lau oi eemiai e'u pinauga afa aga'o alaaffia auga, aina'auga lapa'aua. Ke aufalao aga'o lau e'u pinauga afa kapa aga'o fepeniau, ega koa e'u aina'au ega'ina laa'l'i femia auga anina alaani. Lau alamae kai ega koa i'opoga agemia. ¹⁶ Lau iifa faunina Iesu fouga lainogonia mo ganinagai aina'auga afalapa'aua, gome Deo lau eifa kapula peniau fainogo eoma puo lainogo. Ko'a ipauma! Lau iifa faunina Iesu fouga afalainogonia aisama, Deo lau afa apala ipauma fepeniau laoma! ¹⁷ Ke lau ifou logouai lainogo koa aisama, afa felo faafia laoma. Kai lau ifou logouai alainogo kai, Lopia Iesu lau epako'aniau pinauga ega'ina epeniiau lapinauga koa aisama, afau laa'l'i lapinauga mo. ¹⁸ Ega koa aisama, lau e'u pinauga afa kapa'ina alaaffia? Lau e'u pinauga afa auga, iina koa i'opoga: Lau iifa faunina Iesu fouga lainogonia aisama, lau e'u pinauga afa kapa aga'o afalaafia, ega koa ega'ina iifaga faifafoua isapuga laafilia auga falapapinauga apalania laoma.

¹⁹ Lau ega lakapa oma puo, lau papiau au-mauni aga'o papagai laa'i. Lau kai aga'o papagai alapinauga mo ganinagai, lau ifou auga papiau ma'oai e'i kala'afi lapamiaisau, ega koa papiau ma'o paisa fala'a pagaini'i Iesu fekepako'ania laoma. ²⁰ Ke lau Iudea papiau'i fala'a pagaini'i Iesu fekepako'ania laoma puo, ee'i lalao aisama,

Iudea papiau'i koa lakagakaga. Ke isa mo laa'i kai, papiau Moses ega iifa kai'iai kepea au'i isafa fala'a pagaini'i Iesu fekepako'ania laoma. Ega puo lalao ega'ina papiau'i ee'iai aisama, Moses ega iifa ega'ina papagai alaagu mo ganinagai, lau isa koa i'opo'i lamia, Moses ega iifa kai'iai mo lapea. ²¹ Ke papiau Moses ega iifa papagai akeagu au'i isafa fala'a pagaini'i Iesu fekepako'ania laoma puo, lalao ee'iai aisama, isa koa lakagakaga. Lau ega koa lakapaisa auga, lau Deo ega iifa kai'iai alapea folooma. Gome lau auga Kristo Deo Gauga auga ega iifa kai'iai mo lapea. ²² Ke lau papiau e'i pako'ai keapoke au'i ee'i lalao aisama, isa fala'a pagaini'i laoma puo isa koa lakagakaga, ifou apoke au koa lapamaisau. Ke kapa ma'oai la'opo afe'aini'i, ega koa afekaina koa aisama, papiau isa'i fala'a pagaini'i Iesu fekepako'ania, ke kania'i feisagamau laoma. ²³ Lau i'ina kapa'i ma'oai lakapai'i auga, iifa faunina Iesu fouga fekepako'ania laoma puo lakapai'i, ega koa ega'ina papiau'i fuagai Deo maagai e'i laomai felo afa akeafia aisama, lau isafa ega'ina papiau'i epo'iai faapauka laoma.

²⁴ Ke pipalau emia aisama, papiau ma'o kepiau kai, kapa eufai auga mo afa eafia auga alologo ma? Oi ologo kaisau eufai auga afa eafia. Ega koa i'opoga oi isafa afa agoafia koa pipalaugai fopipalau, ega koa fuagai afa agoafia. ²⁵ Ke papiau ma'oai pipalau opuaga alogai kega'opua keoma au'i, alo'i ke opo'i fofougai ega'ina amekuga keafia. Ke e'i opua kepafua aisama, afa auga kaikai kraon koa kekapa auga isa kania'iai

keogeaua. Kai isa e'i pipalau afa keafia auga afaeka pagainia agelifu. Kai i'a Kristiano papiau'a auga, a'a pipalau afa agaafia auga afaelifu, ageka pagainia. ²⁶ Ega puo lau auga, au aga'o kapa aga'o afaeafia kai, epipalau aage mo koa alakapa kai, e'u pipalau ega'ina fua laisa. Ega koa i'opoga mo, lau au aga'o epipaini aisama, ima e'afu aagenia mo koa alakapa kai, pipaini okogai mo lapakaisa. ²⁷ Ke lau imaaau ae'imaissau kai, lau imaaau la'ima e'u kala'afi lapamia, ega koa papiau ma'oai maa'iai iifa faunina Iesu fougha alainogonia afegai, Deo lau afa fepeniau eoma auga fepeniau laoma.

10

Pifoge Deo'i Foisa Felo'i

¹ Aau akiu Kristiano aumi, lau kapa puo oi alomi fekapula pifoge deo'i foloau afagaini'i laoma auga alaifania. Lau anina laani ufainagai i'a ufu'a apa'a Israel papiau'i Moses muninai kepea au'i faaga'iai kapa'ina emia auga fougha fologo laoma. Isa ma'oai Isiptoai kepealai aisama, Deo apuapuai emai ma'oai laa'iai epea e'imai'i. Ke kelao A'u Pitogai aisama, a'u efolapea, ma'oai afu fugagai kepea pagai. ² Ke isa ma'oai e'i pako'a Deo eegai keogeisa. Ega kainai apuapu ala elao auga, kainai mo kepakaisa kelao a'uai kepea pagai. Ega koa emia auga, Deo isa baptismo koa i'opoga epenii'i, Moses ega papiau kemia. ³ Ke isa ago maininai kepea aisama, Deo mirakulo akaiki'a ekapaisa, palafa ufai eake ma'oai keanilia. ⁴ Ke fei laa'i also'i ekupu aisama, Deo

mirakulo ekapaisa, kepo alogai fei epealai ma'oai keinu. Ke kepo ega'ina auga Deo eegai emai isa fou kelao kemai koa i'opoga. Ke ega'ina kepo auga Iesu Kristo. Ke kepo ega'ina auga Iesu pau agu pagai maunina feina epipeni koa i'opoga emia, ago maininai fei kepo ega'ina alogai epealai Israel papiau'i keinu. ⁵ Kai Deo ega koa ekapaisa epalagai felo'i mo ganinagai, papiau ma'o Isa akepako'ania. Ega aisama Deo isa ee'iai alo aegama kainai, ma'o egae epamaei'i, ago maininai imaa'u'i keka aage mo kefai kelaoaina.

⁶ Ega'ina kapa'i kemia auga, pau kapa aga'o koa epakinai'a, aina'a epalogo, ega koa i'a isa ufainagai kapa apala'i kemaani'i kekapai'i au'i falakapa'i eoma. ⁷ Ke oi ega'ina papiau'i isa'i deo pifoge'i keau afagaini'i koa folokapa, deo pifoge'i foloau afagaini'i. Isa fou'i Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma ekae: "Isa kemiamia deo pifoge agogai fo'ama keaniia, ke keinuinu, ke ke'ue Deo ega papiau laa'l'i koa i'opo'i kekagakaga."⁸ ⁸ Ke Deo ega iifa pukagai ega eifa oma koa i'opoga, isa epo'iai papiau isa'i aufalao aga'o fou akeamage auga fou kefeu aage mo aisama, Deo isa ee'iai gua ekupu, kina aga'omo alogai au'i ma'oai 23,000 kemaе. Ega puo i'a isa koa falamia, aufalao aga'o fou alaamage auga fou falafeu. ⁹ Ke isa epo'iai papiau isa'i Deo ke'opoisa aisama, Deo gua ekupu, kaapa epaula keagai'i kemaе. Ega puo i'a isa koa falamia Deo fala'opo. ¹⁰ Ke isa epo'iai papiau isa'i Deo eegai keifa mugumugu aisama, Deo gua ekupu, ega agelo eulai'i keaupugui'i.

---

⁸ **10:7:** Exodus 32:6

Ega puo i'a isa koa falamia, Deo eegai falaifa mugumugu.

¹¹ I'ina kapa'i isa faaga'iai kemia auga i'a kapa aga'o koa kepakinai'a. Ke Deo ega iifa pukagai kepapua ekae auga, i'a aina'a kepalogo, ega koa isa kekapa koa falakapa keoma. Gome ufainagai kapa ma'oai keifani'i au'i, pau i'ina kina i'a Iesu apako'ania au'a aague alogai, Iesu faugai ko'a'i mo akemia. ¹² Ega puo oi kaisau oopolaga, oapa inoka emi pako'a kapula ooma aumi, foisa felo folo'uulai! ¹³ Gome i'opo ma'oai auga, papiau aumauni ma'oai i'opo keaf'i'i au'i mo oi eemi kefai. Ke Deo kapa'ina eifania auga agekapa paisa. Ke oi ifomi kapulamiai i'opo aga'o laagai agopagai afaekaina auga i'opoga afaelogoaina eemi afaefai. Kai i'opo oi eemi akefai aisama, Isa keaga aga'o agepakinaimi, ega koa i'opo ega'ina papagai agoagu mo ganinagai, agokapula laomai apala aga'o afolokapa.

*Deo Pifoge'i E'i Miamia Ke Lopia Ega Aniani
Fua Auga Fouga*

¹⁴ Ega puo ekefa'au Kristiano papiaumi, papiau deo pifoge'i keau afagaini'i au'i lao'i mai'i ee'iai fopiaukoko. ¹⁵ Ke lau auga oi papiau felomi mo maamiai lanini'ani. Ega puo kapa'ina laifania auga felo o apala ma auga, oi ifomi amoisa amoifania. ¹⁶ Ke i'a fino kaputina aafiakae amainu aoma aisama, Iesu Deo tenkiu epeniia koa i'opoga, i'a isafa Deo tenkiu apenia afegai kai fino ega'ina ainu. Ega koa akapa Iesu i'a a'a laomai apala'i fau'iai emae, ifa efaka auga alaopolaga, ke i'a ma'oai Iesu fou aga'omo alamia

ma? Ke i'a palafa aafia amaania aoma aisama, Iesu Deo tenkiu epeniia koa i'opoga, i'a isafa Deo tenkiu apenia kai, palafa ega'ina afaipoga aania. Ega koa akapa, Lopia i'a fau'aisai kolotiai emae auga alaopolaga ma? E, ega'ina aopolaga puo akapa. ¹⁷ Ke Iesu ifogamo i'a fau'aisai ega koa ekapaisa koa i'opoga palafa isafa aga'omo mo. Ke i'a ma'oai papiau i'oi'a i'oi'a mo ganinagai, palafa ega'ina aga'omo auga fou kai'alao aania puo, ma'oai imaa'u'a aga'omo koa i'opoga emia.

¹⁸ Amoopolaga galao Israel papiau'i amaafi'opo'i. Isa a'o keumai'i Deo kepalaو penia aisama, a'o ega'ina afa keafia keanii. Ega koa kekapaisa aga'omo kemia Deo keau afagaina. ¹⁹ Lau fo'ama deo pifoge ipa'a penia emia fo'amaga auga, kapa aga'o ma puo ega laifa oma, o deo pifoge ega'ina auga kapa aga'o ma puo ega laifa oma? ²⁰ Laa'i! Lau ega'ina alaifania kai, papiau Deo akelogonia au'i fo'ama, o kapa aga'o isa e'i deo pifoge kepa'a penia auga, Deo akepa'a penia kai, tiapolo kepa'a penia. Ega puo oi tiapolo fou fomia auga anina alaani. ²¹ Ke oi auga Lopia ifa oi faumiai efaka auga gouga kaputinai agoinu, ke agolao tiapolo e'i kaputiai agoinu afaekaina. Ke oi Lopia ega teipoloai agoaniani, ke agolao tiapolo e'i teipoloai agoaniani afaekaina. ²² Kai Lopia i'a ee'aisai gapiapu ma aoma puo, kapa auni'i akapafou'i? Laa'i! Ke i'a Lopia ega kapula aka'egaina ma puo, iina akapa oma?

*Kristiano Papiau'i Deo Maagai Kapa Aga'o
Akekapa Agekaina*

²³ Ke oi epomiai aufalao aga'o afeifa afeinaka, “Lau kapa ma'oai alakapa'i agekaina,” afeoma. Kai lau oi lapainimi. Ko'a kapa ma'oai agokapa'i agekaina kai, ega'ina kapa'i au'i isa'i mo pipalagai kapa'i kai, isa'i au'i felo'i laa'i. Ega puo lau alaifa, “Lau kapa ma'oai alakapa'i agekaina,” alaoma kai, ega'ina kapa'i isa'i au'i mo pipalagai kapa'i kai, isa'i au'i lau ke aau akiu Kristiano papiau'i isafa afakepalagai felo'i alaoma. ²⁴ Ke oi ifomi mo emi agu felo folopolaga kapa aga'o folokapa kai, aami akimi Kristiano papiau'i isafa e'i agu felo folopolaga kai, kapa aga'o fokapa.

²⁵ Ke titi kapa afa'afa afugai ke'afa auga foania mo kai, alomiai foloifa deo pifoge'i kepa'a peni'i kai oania folooma. ²⁶ Gome Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma: “Aagoa auga Lopia apuga, ke kapa ma'oai aagoai kekae au'i isafa, Lopia apuga.”²⁶

²⁷ Ega kainai Kristiano papiauga laa'i auga iifa afeulaisa ega e'ai fou foaniani afeoma, ke oi anina afoani molao afooma koa aisama, fo'ama kapa agomuai akeoge auga foania mo. Ke aloaniani alogai ifomu alomuai foloifa, i'ina fo'ama'i deo pifoge'i kepa'a peni'i ma kai, laani'i folooma. ²⁸ Kai aufalao agepainio ageinaka, “I'ina fo'amaga auga deo pifoge'i kepa'a peni'i,” ageoma aisama, ega'ina auga oi epainio auga faugai, ke isa alo afeofu kainai, fo'ama ega'ina foloania.* ²⁹ Ega'ina laifania auga, oi alomu

---

* ²⁶ 10:26: Sam 24:1 * ²⁸ 10:28: Papiau isa'i 28 fuagai i'ina iifaga kepapua: “Gome aagoa Deo apuga, ke kapa ma'oai aagoai kekae au'i isafa Deo apuga.”

ageofu auga fougha alaifania kai, au ega'ina alo ageofu auga fougha laifania. Kai lau kapa ma'oai mo alakapa'i agekaina kai, kapa puo au ega'ina alo ageofu mo puogai, lau epaapakipoisau kapa isa'i mo alakapa'i? ³⁰ Ke lau Deo tenkiu lapenia kai fo'ama laania koa aisama, kapa puo papiau lau Deo tenkiu lapenia auga fo'amaga laagai iifa kepalfua.

³¹ Ega puo oi agoaniani, o kapa aga'o agoinu, o kapa aga'o agokapa aisama, papiau Deo au akaiki'a fekepamia, ke fekeau afagaina auga laoga mainai fokapa. ³² Ke oi emi agu alogai kapa ma'oai agokapa'i aisama, Grik papiau'i, o Iudea papiau'i, o Deo ega iifi e'a papiau'i oi kapa'ina okapa akeisa auga, isa e'i pako'ai afolopa'ulai'i au'i mo lao'i mai'i fokapa'i fekeisa'i. ³³ Ke ega'ina agokapa alogai, lau lakapa koa fokapa. Lau keaga i'oi'i i'oi'i la'opo'i papiau ma'oai alo'i mapagama laoma. Gome lau kapa aga'o makapa laoma aisama, ifou e'u agu felo mo alaopolaga alakapa kai, papiau ma'oai e'i agu felo isafa laopolaga kai, ega'ina kapa lakapa. Ke ega koa lakapa auga, isa kania'i feisagamau laoma puo, lakapa.

11

¹ Lau Kristo ega laomai muninai leapea koa i'opoga, oi isafa lau e'u laomai muninai fopea.

Deo Oau Afagaina Alogai Kapa'ina Fokapa

² Oi kapa ma'oai okapa'i alogai, lau oopolaniau, ke e'u pamalele lapeniimi au'i kai'iai mo opea puo laau afagainimi. ³ Kai lau anina laani i'ina iifaga oi mapalagonimi laoma: Papie kania'i

laagai auga au, ke au kania laagai auga Iesu Kristo. Ke Iesu Kristo kania laagai auga Deo. ⁴ Kristiano auga kapa kania tiapuai emoka kai emegamega, o profeta koa i'opoga enini'ani auga, isa kania laagai eagu auga, Iesu Kristo epameagaina. ⁵ Ke Kristiano papiega kapa kania tiapuai aemoka kai, la'afouai emegamega, o la'afouai profeta koa enini'ani auga, isa kaniagai auga, ifo akafa fou i'opo'i mo epamia. Ega puo isa akafa epameagaina. Gome isa ega koa ekapa auga papie aga'o kania kekagolaisa emeagai koa i'opoga emia. ⁶ Ega puo papie aga'o kania tiapuai afaemoka koa aisama, isa fufuga fekepaep. Kai isa fufuga akepaep, o akekagolaisa auga meagaina agepa'aua aisama, isa kania femoka. ⁷ Kai au auga kania faemoka, gome Deo au auga isa iisagai mo epagama, ke Deo ega isapu, ke ega akaiki'a fou, au faagagai efoki. Kai papie faagagai auga, au ega isapu ala koa auga efoki. ⁸ Gome au papie faagagai aemai kai, papie au faagagai emai. ⁹ Lau ega laifa oma, gome Deo au epagama auga, papie faugai aepagama kai, papie au faugai epagama. ¹⁰ Ega'ina kainai, ke agelo fou kai'iai, papie kania femoka, ega koa papiau fekelogo isa au papagai eague, ke au isa kania laagai fekeoma. ¹¹ Kai ega mo ganinagai, i'a Iesu Kristo apako'ania aisama, papiau aga'omo'a koa i'opoga amia. Ega kainai papie auga, au faagagai e'afeau, ke au papie faagagai e'afeau. ¹² Gome Deo papie epagama aisama, au faagagai papie epagama. Ega koa i'opoga, au isafa papie faagagai emauni. Kai kapa ma'oai auga, Deo eegai

kemai. ¹³ Ke papie kania faemoka kai, la'afouai feapa Deo femegamega penia auga felo, o apala ma auga, oi ifomi amoisa amoifania. ¹⁴ Ke oi Deo ega pagama kapa'i ma'oai oisa'i aisama, ega'ina kapa'i oi kepamalelenimi, ega koa ologo au aga'o fufuga epamaefania auga, isa ifo epameagaina. ¹⁵ Kai papie fufuga epamaefania aisama, fufuga maefa ega'ina isa iisa epafelo, ke papiau isa keifagaina. Gome Deo fufu maefa ega'ina isa epeniia kania femoka eoma. ¹⁶ Lau i'ina iifa'i laifani'i kai, kaisau ega'ina akekua'i gapa'aua ageoma koa aisama, lau, ke fou apinauga au'i, ke Deo ega iifi e'a papiau'i isafa fou laomai i'oina aga'o alakapa.

Lopia Ega Fo'ama

¹⁷ Ke pau i'ina iifa'i alaifani'i alogai, oi afalaau afagainimi. Gome oi okaigugu Lopia Iesu faumiai kapa'ina ekapaisa auga oopolaga fo'ama oania alogai, kapa felo aga'o alokapa papiau alopala-gaini'i kai, apala mo okapa papiau opa'ualai'i. ¹⁸ Lau kapa'ina maifa kakaua laoma auga, oi ma'oai okaigugu alogai, ifomi epomiai o'eaimi keoma. Ke papiau oi foumi ega keifa oma auga afa'agamo lapako'ani'i. ¹⁹ Kai ko'a oi epomiai ago'eaimi paisa, ega koa Deo kaisau afegai eaulao auga agoisa agologo. ²⁰ Oi okaigugu Lopia oi faumiai kapa'ina ekapaisa auga oopolaga fo'amaga oania aisama, oi Lopia aloopolaga kai ega'ina fo'amaga aloania. ²¹ Gome oi oaniani aisama, kai aga'o kaina alokai kai ifomi mo oopolanimi. Ega koa okapa aisama, papiau isa'i fo'ama ma'o akeania puo, inae'i ekimu kai, isami auga fo'ama ma'o

oania, ke oinuinu alogaina. ²² Ega'ina laomai apala ipauma kai okapa. Oi ega koa okapa auga, oi e'a eemi laa'i ma egae aloaniani aloinuinu? Oi ega okapa oma auga, Deo ega iifi e'a papiau'i amopakafo'oni'i, ke Deo ega iifi e'a papiau'i kapa aga'o ee'i laa'i aul'i, amopameagaini'i ma ooma? Mo lau kapa'ina oi maamiai alaifania? Lau oi faau afagainimi ma? Laa'i afalaau afagainimi!

²³⁻²⁴ Gome Lopia lau epeniau kapa'ina fakapa eoma epeniau auga, oi isafa lapenimi. Judas Lopia Iesu age'afa'afalaina gapinai, Iesu ega imoi fou keaniani alogai, Iesu palafa eafia, ke Deo tenkiu epeniau afegai efaipoga kai eifa einaka, "I'ina palafaga auga lau imaau oi faumiai alapipeni auga. Ke muni iina koa agokapa aisama, foopolaniau kai fokapa. Pau amoafia amoania," eoma. ²⁵ Ega koa i'opoga keaniani efua aisama, fino kaputina eafiakae kai, eifa einaka, "I'ina fino kaputina auga, oi faumiai lau ifau agefaka auga. Ke ega'ina ifagai Deo oi fou epomiai pako'a kapula mamaga gouga alakapa. Ke muni i'ina fino agoinu aisama, foopolaniau kai fokapa," eoma. ²⁶ Gome kina kapagai i'ina palafaga agoania, ke fino kaputina i'ina agoinu aisama, Lopia ega mae agoifafoua mo agelao ega mai pugu kinagai kai.

²⁷ Ega puo aufalao aga'o Lopia laomai anina aeani auga laoga mainai, Lopia ega palafa ageania, ke ega fino kaputina fou ageinu aisama, isa Lopia imaauga, ke ifa fou ee'iiai laomai apala ekapa. ²⁸ Ega puo au aga'o ifo alo fegagai felo kai, palafa feania, ke fino kaputina feinu. ²⁹ Gome

aufalao aga'o Lopia imaauga ifa fou kapa'ina augaaelogo felo kai, palafa eania ke fino kaputina einu auga, Lopia isa faagagai kapa'ina ekapaisa augaaelogo felo kai, palafa eania fino einu. Ega kainai isa ifo afa apalaepenia. ³⁰ Ega kainai papiau ma'o oi epomiai keapoke keisafa, ke papiau ma'o isa'i isafa kemae. ³¹ Kai i'a ifo'a alo'a fagagai felo, ke kapa'ina apala Deo eegai, ke papiau fou ee'iai akapaisa auga agaisa, ke agaopo pagai laomai felo agakapa aisama, Deo i'a afa apala afaepenia. ³² Ke Lopia i'a a'a laomai felo, o apala afaepeni'a aisama, ega'ina ekapa auga epaikifani'a, ega koa Deo i'a, ke agofa'a papiau'i fou kai'alao a'a laomai apala afa afaepeni'a.

³³ Ega puo aau akiu Kristiano aumi, oi agokaigugu Lopia ega fo'ama amoania agooma aisama, aga'o aga'o kaimi fokai ma'oai fomai afe'ai kai fo'ina foaniani. ³⁴ Kai aufalao aga'o inaega afekimu aisama, isa ega e'ai feaniani, ega koa agomai agokaigugu aisama, isa afaeufai afaeaniani, ega koa Deo isa ega apala afa afaepenia. Lopia ega fo'ama fouga egamo'e laifani'i kai, iifa isa'i auga alafai kai maamiai alaifania.

12

Deo Ega Spiritu Ega Ipeni

¹ Aau akiu Kristiano papiaumi, pau auga oi emi maleleai Deo ega Spiritu ega ipeni fouga opa'anianaina auga fouga maamiai alaifania. Deo ega Spiritu ega ipeni kapa'ina auga afolologo auga lapamafua puo, fouga maamiai alaifania.

² Oi ologo, oi Kristiano alomia alogai, deo pifoge'i akenini'ani, ke aina'i efua au'i oi maami kela'a me'e keaga i'oi'i i'oi'iai opea. ³ Ega kainai oi lapainimi, aufalao aga'o Deo ega Spiritu alogai eagu auga, iina afaeifa oma afaeinaka, "Deo Iesu afa apala gapenia," afaeoma. Ke kai aga'o iina afaeifa oma afaeinaka, "Iesu Lopia," afaeoma kai, Deo ega Spiritu isa alogai ageagu aisama kai, "Iesu Lopia," ageoma.

⁴ Kai Deo ega Spiritu ega ipeni auga i'oina i'oina kai, Spiritu aga'omo mo ipeni ega'ina ma'oai epipeni. ⁵ Ke Lopia ega pinauga i'oina i'oina akapa kai, Lopia aga'omo mo ega pinauga akapa. ⁶ Ke papiau pinauga i'oi'i ma'o kekapa'i kai, Deo aga'omo mo, isa ega'ina pinauga fekekapa fekaina auga logo openi'i kekapa'i.

⁷ Ke Deo ega Spiritu papiau aga'o aga'o alo'iai eague au'i, e'i pinaugai papiau aga'o aga'o kepalagaini'i. Ega koa kekapa aisama, Deo ega Spiritu isa alo'iai eague auga efoki. ⁸ Ega'ina auga pau inamo'e alaifani'i. Deo ega Spiritu papiau isa'i auga, ipeni aga'o openi'i Deo ega ikifa nini'ani'i keifani'i. Ke Deo ega Spiritu ega'ina mo papiau isa'i ipeni openi'i, Deo ega logo fougha keifafoua. ⁹ Ke Deo ega Spiritu ega'ina mo, papiau e'i pako'a akaiki'a femia auga ipenina openi'i, ega koa isa Deo kepako'ania. Ke Deo ega Spiritu ega'ina mo, papiau isa'i, isafa papiau'i fekepafelo'i auga ipenina openi'i papiau kepafelo'i. ¹⁰ Ke Deo ega Spiritu ega'ina mo papiau isa'i mirakulo isapu'i fekekapa'i auga ipenina openi'i mirakulo kekapa'i. Ke Deo ega Spiritu

ega'ina mo papiau isa'i profeta koa fekemia Deo ega iifa fekeifafoua auga ipenina epeni'i. Ke Deo ega Spiritu ega'ina mo papiau isa'i spiritu kapa felo o apala auga fekelogo ipenina epeni'i kelogo. Ke Spiritu ega'ina mo papiau'i isa'i mala i'oina kai aga'o aelogo auga malagai fekemegamega ipenina epeni'i. Ke Spiritu ega'ina mo, mala ega'ina kapa'ina eifania auga fekeau pagainia ipenina papiau isa'i epeni'i. ¹¹ Deo ega Spiritu aga'omo ega'ina auga, i'ina pinauga'i ma'oai ekapa'i. Ke Spiritu anina eani papiau kapa ipeni kapa gapenia eoma auga mo epenia.

¹² Ke Deo ega Spiritu ega koa ekapa, gome i'a papiau aumauni imaa'u'a auga aga'omo kai, imaa'u'aisai kapa ma'o mo kekae. Ke imaa'u'aisai kapa ma'o kekae mo ganinagai, ega'ina kapa'i ma'oai kemai imaa'u'a aga'omo kepamia. Ega koa i'opoga Kristo imaauga isafa ega koa. ¹³ Gome i'a Iudea au'a ma, Grik au'a ma, kala'afi, o aagu aage mo ifo'a a'a pinauga akapa ma ganinagai, Spiritu aga'omogai i'a ma'oai baptismo aafia. Ke imaa'u'a aga'omo koa i'opoga, i'a ma'oai Iesu fou aga'omo amia. Ega'ina auga Deo ega Spiritu aga'omo mo i'a ma'oai ega ipeni epeni'a ainu koa i'opoga, alo'aisai eague.

¹⁴ Ko'a ipauma imaa'u'a auga aga'omo ekae kai, kapa aga'omo imaa'u'a aepagama kai, kapa ma'o kemai imaa'u'a kepagama. ¹⁵ Ega kainai ife'a afeifa, "Lau papiau ima laa'i puo, lau papiau imaauga faagagai laa'i," ageoma mo ganinagai, isa ega'ina eifania puo, isa papiau imaauga faagagai laa'i afaemia kai, egae mo ageka. ¹⁶ Ke aina'a

afeifa, "Lau papiau maaga laa'i puo, lau papiau imaauga faagagai laa'i," ageoma mo ganinagai, isa ega'ina eifania puo, isa papiau imaauga faagagai laa'i afalemia kai, egae mo ageka. ¹⁷ Kai i'a imaa'u'a fofouga maa'a mo gamia koa aisama, papiau aina'i ala falogo oma? Ke imaa'u'a fofouga aina'a mo gamia koa aisama, kapa fogai'i ala falogo oma'i? ¹⁸ Kai iifa gome, Deo i'a imaa'u'aisai kapa'a ma'oai isa anina eani koa i'opoga, aua aua afu'iai eoge'i'i. ¹⁹ Kai kapa'a ma'oai i'oi'i fakemia kai, kapa aga'omo kegamia koa aisama, imaa'u'a auga kapai feka? ²⁰ Kai pau auga, kapa'a ma'oai i'oina i'oina mo ganinagai, ma'oai kemai imaa'u'a aga'omogai ke'afai imaa'u'a aga'omo emia.

²¹ Ega puo i'a maa'a ima'a afaepaina afaeinaka, "Lau ifou mo laague ekainia puo, oi animu alaani," afaeoma. Ke kania'a ife'a afaepaina afaeinaka, "Lau ifou mo laague ekainia puo, oi animu alaani," afaeoma. ²² Kai imaa'u'aisai faaga'a kapa'i e'ele'i keapoke au'i mo ganinagai, imaa'u'aisai afakeka koa aisama, kapa aga'o agakapa felo afaekaina. ²³ Ke imaa'u'aisai faaga'a isa'i, iiisa'i aefelo alogaina mo ganinagai, i'a faaga'a ega'ina au'i kapa akaiki'a'i koa i'opo'i apamia'i a'ima lopian'i'i. Ke aopolaga imaa'u'aisai faaga'a isa'i, kai aga'o faeisa aoma au'i, tiapu felo'i ai'iukai'i apakaisapu felo alogaini'i. ²⁴ Kai imaa'u'aisai faaga'a iiisa'i felo'i ipauma'i auga ega ala'ima oma'i. Kai faaga'a isa'i kapa e'ele'i koa apamia'i au'i mo ganinagai, Deo faaga'a ega'ina au'i kapa akaiki'a'i epamia'i, imaa'u'aisai eoge felo alogaini'i kainai, faaga'a ega'ina au'i a'ima

felo'i, apalopiani'i. ²⁵ Deo ega koa ekapaisa, ega koa imaa'u'aisai faaga'a ifo'i mo epo'iai fake'ea'i kai, ma'oai aga'o aga'o fekepalagaini'i eoma. ²⁶ Ega koa emia, faaga'a aga'o ekiekie aisama, faaga'a fofouga isafa isa fou kekiekie. Ke aufalao aga'o faaga aga'o kapa akaiki'a koa epamia e'ima felo epalopiania aisama, imaauga fofouga faaga ega'ina fou kai'ialao alo'i egama.

²⁷ Ke oi auga Kristo imaauga, ke oi aga'o aga'o auga Kristo ima ife, ke faaga fofouga omia. ²⁸ Ke iifi e'a alogai auga, Deo apostolo au'i ekina kakau'i. Isa muni'iai auga profeta au'i ekinani'i. Profeta au'i muni'iai auga, pamalele au'i ekinani'i. Pamalele au'i muni'iai auga mirakulo fekekapa au'i, ke isafa papiau'i fekepafelo'i ipenina keafia au'i, ke papiau fekepalagaini'i au'i, ke Deo ega iifi e'a pinauga fekepapea ipenina keafia au'i ekinani'i. Ke fuagai auga, mala i'oina papiau akelogo auga malagai Deo fekemegamega penia auga ipenina keafia au'i ekinani'i. ²⁹ Kai Deo i'ina papiau'i ekinani'i au'i ma'oai apostolo ma? Ke isa ma'oai profeta ma? Ke isa ma'oai pamalele au'i ma? Ke isa ma'oai mirakulo kekapa ma? ³⁰ Ke isa ma'oai isafa papiau'i fekepafelo'i auga ipenina keafia ma? Ke isa ma'oai mala i'oina papiau akelogo auga malagai Deo kemegamega penia ma? Ke isa ma'oai papiau mala i'oinagai kemegamega auga, keau pagainia ma? Laa'i! Isa ma'oai iifi e'a alogai, aua aua e'i ipeni keafia kepinauga. ³¹ Kai oi auga guami fofouga ipeni kapa akaiki'a auga eegai fooge.

Alomi Ko'agai Deo Ke Papiau Fou Ani'i Foani

Ke pau Deo ega Spiritu ega ipeni ala fopapinauga oma auga keagaga felo ipauma inamo'e alapakinaimi.

13

¹ Lau papiau mala'i i'oina i'oinagai fanini'ani, ke agelo ganinagai mala'iai fanini'ani ma kai, alou ko'agai papiau ani'i afalaani koa aisama, e'u nini'ani auga, talamu maini keauga a'o emia, o meleki kepaleke'i a'o'i ealogai alogaina koa i'opoga alamia. ² Ke lau profeta koa famia, Deo ega iifa faifafoua auga ipenina faafia, ke logo ma'oai, ke ogefake kapa'i ma'oai falogo, ke e'u pako'a Deo eegai fekapula alogaina iku fapaini'i fekepea auga pipeni'i faafli'i mo ganinagai, alou ko'agai papiau ani'i afalaani koa aisama, lau auga kapa aga'o laa'i. ³ Ke lau e'u kapa ma'oai eeuai kekae au'i ulalu papiau'i fapeni'i, ke Deo ega iifa lainogonia kainai, papiau isa'i Deo ega iifa anina akeani au'i, lau loai fekeumaisau mo ganinagai, alou ko'agai papiau ani'i afalaani koa aisama, Deo lau afa felo afaepeniau.

⁴ Ke alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i agoani aisama, kina apala'i, o laomai apala'i eemias akemia mo ganinagai, emi alomafu agoafiapia mo. Ke alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i agoani aisama, papiau ma'oai ee'iai agogafegafe. Ke alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i agoani aisama, papiau ma'oai ee'iai afolopikupa. Ke alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i agoani aisama, olagami afolo'anina. Ke alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i agoani aisama, afoloaina'au. ⁵ Ke alomi ko'agai Deo ke

papiau fou ani'i agoani aisama, kapa'ina apala'i au'i afolokapa'i papiau alo'i afolopamafua. Ke alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i agoani aisama, ifomi mo afoloopolanimi. Ke alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i agoani aisama, papiau ee'iae guami afaekupu afaefiakoa. Ke alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i agoani aisama, papiau oi eemiai apala kekapaisa auga, afoloopolani'i. ⁶ Ke alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i agoani aisama, laomai apala eegai alomi afaegama kai, Deo ega iifa ko'a auga mo eegai alomi agegama. ⁷ Ke alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i agoani aisama, aufa kina papiau agopakaisogoni'i, ke emi pako'a Deo paisa eegai agooge. Ke kapa felo aga'o isa eegai agoafia auga afia'amaga agopa'aua. Ke alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i agoani aisama, kina apala foafia fokiekie mo ganinagai, aufa kina ega'ina kapa'i gamu'i mo agoopo.

⁸ Oi Deo, ke papiau fou ani'i oani auga laoga maina afaefua, ageka aoniamo. Kai papiau profeta koa kemia Deo ega iifa kefafoua auga ipenina afaeka aoniamo kai laa'i agemia. Ke papiau mala i'oinagai Deo fekemegamega penia ipenina keafia auga isafa laa'i agemia. Ke papiau Deo ega logo ma'oai fekelogo auga ipenina keafia auga isafa laa'i agemia. ⁹ Gome pau i'ina kina alogai, i'a Deo ega logo afa'agamo mo alogo, ke profeta koa amia Deo ega iifa afa'agamo mo alogo auga, pau aifafoua. ¹⁰ Kai muni Iesu agemai pugu kapa ma'oai agepafoki'i aisama, pau i'ina kina alogai kapa'ina afa'agamo alogo au'i laa'i akemia.

11 Ke lau e'eleuai aisama, imoi koa lanini'ani, imoi kapa'ina keopolani'i au'i laopolani'i, ke imoi koa lakagakaga. Kai laapao au lamia aisama, imoi e'ele'i e'i laomai muniu kelao. **12** Ke pau kapa'ina aisa auga oleoleai kapa aga'o alaisa felo koa i'opoga kai, muni aisama, kapa'ina lalauga aisa auga ifo'a maa'a ko'agai agaisa felo. Ke pau kapa'ina lalogo auga afa'agamo mo lalogo kai, ega kinagai aisama Deo lau elogoniu koa i'opoga, lau isafa kapa ma'oai alalogo afe'ai.

13 Kai pau auga i'ina kapa'i au'i oiso au'i mo akeka aoniamo: Deo fapako'ania, ke Deo eegai faafia'ama. Ke alo'a ko'agai Deo, papiau fou ani'i faani. Kai ega'ina kapa'i oiso epo'iai auga, alo'a ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i faani auga, kapa akaiki'a ipauma.

14

Deo Ega Spiritu Ega Ipeni Au'i Oko'i Fologo Felo

1 Oi alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i foani auga laoga maina muninai fopea. Ke alomi ko'agai Deo ega Spiritu ega ipeni foafia auga guakaega fopa'aua kai, profeta koa i'opoga Deo ega iifa foifafoua ipenina auga, guakaega fopa'au alogaina. **2** Gome aufalao aga'o mala i'oinagai emegamega auga, papiau aga'o fou akenini'ani, gome isa kapa'ina eifania auga kai aga'o oko aelogo. Kai isa Deo mo fou kenini'ani. Ke kapa'ina eifania auga Deo ega Spiritu ega isapuai, Deo ega ogefake kapa'i eifani'i. **3** Kai papiau kapa'i profeta koa kemia Deo ega iifa papiau

maa'iai keifafou'i aisama, ega koa kekapa papiau kepalagaini'i kepakapulani'i, magogo kapula kepeni'i. Ke kapa aga'o apala ee'iai emia alo'i emafu aisama, kepaame'i.⁴ Kai kaisau mala i'oinagai Deo emegamega penia auga, kai aga'o isa kapa'ina eifania auga aelogo puo, isa ifo mo epalagaina. Kai kaisau profeta koa emia, Deo ega iifa eifafou'i auga, iifi e'a epalagaina.⁵ Lau anina laani oi ma'oai mala i'oinagai Deo fomegamega penia laoma. Kai kaisau mala i'oinagai Deo emegamega penia kai, kapa'ina eifania auga, afaeafi pagainia papiau afakelogo koa aisama, ega'ina ipenina auga ega pipalagai aga'o iifi e'a eegai laa'i. Ega puo oi profeta koa fomia Deo ega iifa foifafou'i auga, anina laani alogaina. Gome kaisau profeta koa emia Deo ega iifa eifafoua auga, iifi e'a epalagai felo puo, ega'ina pinaugaga auga kapa akaiki'a.

⁶ Kai pau aau akiu Kristiano papiaumi, lau oi eemi alafai, ke Deo ega Spiritu mala kai aga'o aelogo auga malagai alanini'ani koa aisama, kapa'ina felo oi eemaii alakapa? Kai lau Deo kapa aga'o epalogoniau auga, o Deo ega logo, o Deo kapa'ina agekapa auga fouga, o Deo ega iifa pamalelega aga'o oi maamiai alaifafoua koa aisama, eemaii kapa felo aga'o alakapa.⁷ Ke pau kapa maa'i mauni'i laa'i ineine, o harp,* au'i fou'i maamiai maifania laoma. Kaisau ineine keipina au'i ineine afakeipi felo, o harp afakepa'opua felo papiau a'o afakelogo koa aisama, isa iifi kapa kepa'opuania auga papiau ala koa akelogo? Kai

---

* **14:7:** I'ina kapa auga kita koa i'opoga mai'ufe kepa'opuania.

isa ineine akeipi felo, o harp akepa'opua felo aisama kai, papiau isa iifi kapa kepa'opuania auga akelogo. ⁸ Ega koa i'opoga mo ifani fl'ina afakeipi felo koa aisama, ala koa akelogo akefua akeagu ifani fekelao auga ake'ima? ⁹ Ke oi isafa eemiai ega koa i'opoga. Oi mala kai aga'o aelogo auga malagai agonini'ani koa aisama, oi kapa'ina oifania auga ala koa papiau akelogo? Oi emi nini'ani ega'ina auga ameku maini. ¹⁰ Iifa ko'a agofa'a alogai mala i'oi'i i'oi'i kekae. Ega mo ganinagai papiau mala ega'ina aga'o aga'ogai kenini'ani au'i, ifo'i mala'iai kapa'ina keifania auga kelogo. ¹¹ Kai lau papiau aga'o mala aga'ogai enini'ani auga kapa'ina eifania auga afalalogo koa aisama, lau isa eegai au a'iu koa i'opoga lamia, ke isa isafa lau eeuai au a'ina koa i'opoga emia. ¹² Ke oi eemiai isafa ega koa i'opoga. Oi anina oani Deo ega Spiritu ega ipeni foafi'i ooma, afipugul'i opa'au'i. Kai ega'ina okapa alogai Spiritu ega ipeni kapa'i, ifomi faumiai mo laa'i kai, iifi e'a akepalagaina, akepakapulania, ke akepaukia auga mo ipeni'i ani'i foani alogaina.

¹³ Ega kainai aufalao aga'o papiau mala akelogo auga malagai Deo emegamega penia koa aisama, isa Deo femegamega penia, ega koa Deo isa mala i'oina ega'inagai kapa'ina eifania auga papiau maa'iai feifafoua auga ipenina fepenia. ¹⁴ Gome lau papiau mala akelogo auga malagai Deo alamegamega penia koa aisama, lau e'u spiritu Deo emegamega penia kai, lau minouai kapa'ina laifania auga, kapa felo aga'o afala-

pagama. ¹⁵ Ega puo kapa'ina fakapa? Lau e'u spirituai Deo alamegamega penia, ke minouai isafa Deo alamegamega penia. Ega koa i'opoga mo, lau e'u spirituai Deo alaifi penia, ke minouai isafa Deo alaifi penia. ¹⁶ Ke oi emi spirituai mo Deo oau afagaina koa aisama, aufalao aga'o oi fou oague auga, oi emi spirituai kapa'ina oifania Deo oau afagaina, ke tenkiu openia auga aelogo kainai, isa ala koa i'opoga agelogo oi akemai ageafiau 'Amen' ageoma? ¹⁷ Oi emi megamegai Deo tenkiu fopeni alogaina mo ganinagai, papiau ega'ina afolopalagaina.

¹⁸ Deo oi mala i'oinagai isa fomegamega penia auga ipenina epeniimi omegamega kai, lau alouai auga ega'ina ipenina akaiki'a ipauma epeniiau oi laka'egainimi puo, lau Deo tenkiu lapenia. ¹⁹ Kai iifi e'a alogai lau nini'ani e'ele papiau kelogo auga mo faifania, papiau fapamaleleni'i kai, Deo ega Spiritu mala kai aga'o aelogo auga malagai nini'ani ma'o falaifani'i falapamalele laoma.

²⁰ Aau akiu Kristiano aumi, oi papiau mala i'oinai kemegamega kapa'ina keifania auga oko amologo agooma aisama, oi imoi e'ele'i mino'iai kapa'ina keopolaga, ke kekapa auga laoga maina ikapa foapakipo. Kai laomai apala ega kaisai auga, oi imoi e'ele'i kapa aga'o akelogo koa kek-agakaga, koa i'opo'i fomia. Kai ega'ina agokapa alogai, papiau apao'i mino'i foafia. ²¹ Ke Deo ega iifa pukagai papiau mala i'oinai kemegamega auga fougha iina kepapua oma:

“ ‘Lopia eifa,

“Papiau mala i'oinagai kenini'ani au'i, ke ago
i'oina papiau'i ake'iai,
Lau i'ina papiau'i alapaini'i.

Kai ega mo ganinagai, isa Lau ainau afakelogo,”
eoma.

Aisaea 28:11-12

²² Deo ega eifa oma koa i'opoga, papiau Deo ega Spiritu mala kai aga'oaelogo auga malagai Deo kemegamega penia aisama, Kristiano papiau'i laal'i au'i ee'iai, ega'ina auga Deo eague auga gouga emia. Kai gou ega'ina auga Kristiano papiau'i apu'i laa'i. Kai papiau profeta koa kemia, Deo ega iifa keifafoua aisama, Kristiano papiau'i au'i kepako'ania, gou ega'ina auga, Deo eegai emai keoma. Kai gou ega'ina auga Kristiano papiau'i laa'i au'i apu'i laa'i. ²³ Ega puo iifi e'a papiau'i fofouga akemai akekaigugu, ke ma'oai mo mala i'oinagai Deo akemegamega penia alogai, papiau isa'i kapa'ina emia auga akelogo au'i, o Kristiano papiau'i laa'i au'i afekemai aisama, oi okafo'o alogaina afakeoma ma? ²⁴ Kai iifi e'a papiau'i ma'oai profeta koa akemia Deo ega iifa keifaifaoua kai, Kristiano laa'i auga, o aufalao aga'o kapa'ina emia aelogo auga afemai afekoko koa aisama, isa e'i nini'aniai ega'ina papiauga agelogo, isa auga laomai apala ikapa auga. Ke e'i nini'aniai isa ega laomai apala'i ekapai'i au'i akefoki. ²⁵ Ke alogai ogefake kapa'i eopolani'i au'i akefoki kainai, Deo agogai ageloukipo ageau afagaina ageinaka, “Iifa gome Deo oi epomiaeaguega,” ageoma.

Iifi E'agai Deo Ala Foau Afagai Oma Auga Fouga

26 Ega puo aa u akiu Kristiano papiaumi, kapa'ina maifania laoma auga ina'ina. Oi ma'oai omai ola'afou aisama, epomiai aufalao aga'o iifi aga'o gaifinia eoma, ke aga'o nini'ani aga'o gaifania papiau gapamaleleni'i eoma. Ke aga'o auga, Deo isa kapa aga'o epalogo auga gaifania eoma, ke aga'o auga Deo ega Spiritu mala kai aga'o aelogo auga malagai ganini'ani eoma. Ke aga'o auga Deo ega Spiritu mala gaau pagainia eoma. I'ina kapa'i ma'oai fokapa'i, ega koa iifi e'a fopalagaina fekapula. **27** Ke aufalao aga'o Deo ega Spiritu mala kai aga'o aelogo auga malagai afenini'ani koa aisama, papiau auni'i, o oiso koa ega fekemegamega oma. Kai ega'ina akekapa alogai, ma'oai fakemegamega aga'omo kai, aga'o emegamega efua kai, aga'o femegamega. Ke aufalao aga'o isa kapa'ina keifania auga, feau pagainia papiau ma'oai fekelogo. **28** Kai isa epo'iai kai aga'o isa ega kemegamega oma auga afaeau pagainia koa aisama, isa iifi e'a alogai komo mo fekeoma kai, ifo'i mo alo'iai Deo fekemegamega penia.

29 Ke aufalao aga'o profeta koa i'opoga agemia Deo ega iifa ageifafoua aisama, papiau auni'i, o oiso koa isa fou ega'ina iifaga fekeifafoua. Ke papiau i'oi'i au'i isa kapa'ina keifania auga Deo maagai felo, o apala ma auga a'o fekelogo felo. **30** Ke Deo aufalao aga'o eagukipo auga kapa aga'o agepalogo gaifania ageoma koa aisama, kaisau eufai enini'ani auga feapakipo. Kai eagukipo auga fe'ue fenini'ani. **31** Gome oi ma'oai aua mo emi kina maaga foafia profeta koa Deo ega

iifa foifafoua, ega koa papiau ma'oai fekemalele, ke alo'i fekapula. ³² Ke papiau kapa'i Deo ega Spirituai profeta koa kemia Deo ega iifa keifafoua au'i, isa ega'ina Spirituga feke'ima auga isapuga isafa keafia. ³³⁻³⁴ Gome Deo auga kapa aga'o aekapa aagenia mo kai, kapa ma'oai okogai mo ekapa'i.

Ke iifi e'a'i ma'oai alo'iai Deo ega papiau epo'iai papie auga, fekeagu komo mo fekeoma. Gome isa kai aga'oaelogoaini'i fekenini'ani aeoma. Kai Deo ega iifa Moses epeniaa auga alogai eifa koa i'opoga, isa au akaiki'a'i au'i kapa'ina akeifania auga, aina'i kainai mo fekepakaisa. ³⁵ Ke isa kapa aga'o kegalogo akeoma koa aisama, isa ifo'i akafa'i e'ai fekepa'ani peni'i maa'iai fekeifania. Gome papie iifi e'a alogai akenini'ani auga, meagaina akaiki'a ipauma. ³⁶ Deo ega iifa oi faagamiai e'ina ma? O Deo ega iifa oi mo ma eemi efa?

³⁷ Ke epomiai aufalao aga'o afeopolaga isa profeta afeoma, o Deo ega Spiritu ega ipeni eafia eoma koa aisama, isa lau kapa'ina lapapua oi eemiai laulaisa auga, Lopia ega iifa kapula'i feoma. ³⁸ Kai isa lau kapa'ina lapapua auga, epamafua koa aisama, Lopia isafa isa agepamafua.

³⁹ Ega puo aau akiu Kristiano papiaumi, profeta koa fomia Deo ega iifa foifafou'i auga guakaega fopa'aua, ke mala i'oinagai Deo fomegamega pena auga isafa folopaapakipo. ⁴⁰ Kai kapa ma'oai auga fokapa felo'i, ke oko'iai mo fokapa'i.

Iesu Emaunimue Fouga

¹ Aau akiu Kristiano papiaumi, pau iifa faunina Iesu fouga maamiai laifania auga mapaopolan-imu laoma. Oi iifa faunina Iesu fouga ega'ina oafia opako'ania, ke ega'ina iifaga laagai emi pako'a eapa inoka. ² Ke lau iifa faunina Iesu fouga maamiai lainogonia auga agoafi inokania aisama, iifa ega'ina oi kaniami ageagamauga. Kai afoloafi inokania koa aisama, kapa'ina opako'ania auga, opako'a aagenia mo.

³ Gome lau kapa'ina Lopia eegai laafia auga oi lapenimi. Ke ega'ina kapa auga akaiki'a ipauma. Ega'ina auga Deo ega iifa pukagai kepapua ekae koa i'opoga, Kristo i'a a'l'a laomai apala'i fau'iai emae. ⁴ Ke laai keogeisa, ke Deo ega iifa pukagai kepapua koa i'opoga, kina oiso aisama, emau-nimue. ⁵ Ke isa Peto eapakina peni kakaua afegai kai Apostolo 12 isafa eapakina peni'i. ⁶ Egae kai isa i'a aa'a aki'a Kristiano papiau'i au'i 500 apiegai, kina aga'omogai eapakina peni'i. Ke ega'ina papiau'i ma'o auga keague paisa kai isa'i auga kemae efua. ⁷ Ke papiau 500 apiegai eapakina peni'i afegai, ifo akina James eapakina penia, ke ega'ina afegai aisama, apostolo ma'oai eapakina peni'i pugu. ⁸ Ke fuagai auga, lau e'u kina ko'agai alamauni au auga, eapakina peniau.

⁹ Gome apostolo epo'iai lau auga e'eleu ipau-mau. Ke papiau lau apostolo fekeomaisau auga afaekaina, gome lau Deo ega iifi e'a papiau'i laafi apalani'i. ¹⁰ Kai Deo ega gafegafe akaiki'a kainai, lau pau iina lamia oma oisau, ke Isa egafegafe peniau auga aegafegafe peni aageniau mo. Gome

apostolo ma'oai epo'iai lau auga lapinauga kapula alogaina. Ega mo ganinagai lau ega'ina pinauga ifou e'u kapulai alakapaisa kai, Deo ega gafegafe akaiki'a epeniau auga epalagainiau pinauga ega'ina lakapaisa ekainia. ¹¹ Kai ega mo ganinagai, lau ma lainogo, o isa ma keinogo ganinagai, kapa aga'omo fougha ainogonia, ke oi ega'ina kapa aga'omo opako'ania.

Papiau Maeai Kemaunimue Auga Fougha

¹² Kai lai ainogo ainaka, Iesu Kristo maeai emaunimue aoma koa aisama, ala koa i'opoga oi isami oifa papiau maeai afakemaunimue ooma? ¹³ Papiau maeai afakemaunimue koa aisama, Iesu Kristo ganinagai, maeai aemaunimue. ¹⁴ Ke Kristo maeai aemaunimue koa aisama, lai emai inogo auga kapa aga'o aepagama, ke oi emi pak'o'a isafa kapa aga'o aepagama. ¹⁵ Ega'ina mo laa'i kai, lai Deo aina fougha aifafoua aumai pifoge aumai amia. Gome lai aifa Deo Kristo maeai epamaunimue auga papiau maa'iai iifa ko'a aoma. Kai oi oifa papiau maeai afakemaunimue ooma auga iifa ko'a koa aisama, Deo Kristo maeai aepamaunimue. ¹⁶ Gome mae papiau'i afakemaunimue koa aisama, Deo Kristo isafa maeai aepamaunimue. ¹⁷ Ke Deo Kristo maeai aepamaunimue koa aisama, oi kapa'ina opako'ania auga, opako'a aagenia mo, ke emi laomai apala'i au'i akeka paisa. ¹⁸ Ke papiau isa'i Kristo kepako'ania, ke faugai kemae au'i isafa, Deo isa kania'i afaeagamauga puo akegea. ¹⁹ Ke i'a pau a'a aagu mo alogai kapa felo'i faaf'i aoma puo, a'a afia'ama Kristo eegai aoge, ke muni kapa

aga'o faafia auga afia'amaga afalafia'ama koa
aisama, agofa'a papiau'i ma'oai epo'iai i'a auga
gua'a fekeani alogaina.

20 Kai iifa ko'a auga, Deo Kristo maeai epa-maunimue paisa, ke isa eufai maeai emaunimue kainai, papiau kemae au'i isafa, akemaunimue. **21** Gome au eufai auga aka Adamo faagagai mae emai kainai, maeai maunimue auga, Iesu maeai eufai emauni auga eegai emai. **22** Gome Adamo laomai apala ekapaisa faagagai papiau ma'oai kemae kai, Iesu Kristo emaunimue faagagai papiau ma'oai akemaunimue. **23** Kai ma'oai aua mo a'a kina maagai agamaunimue. Kai Iesu Kristo auga eufai emaunimue efua. Ke agemue agemai pugu aisama, kaisau isa kepako'ania kainai, apuga kemia au'i isafa akemaunimue. **24** Egae kai kina fua auga agemai. Ke ega'ina kinagai, kapa ma'oai akefua laa'i akemia, ke isa Satani ega isapu ma'oai ageauoka afe'aini'i, ke isapu kapa alaisa kai, papiau e'ima'i isapuga auga isafa ageauoka. Ega'ina agekapa'i afegai aisama, agu pagai afuga Deo Ama auga imagai agepaaua. **25** Gome Deo feagu agofa'a fe'ima mo felao, Deo ou au'i ma'oai Iesu ife papagai agepamia'i afegai kai, Deo Ama auga ageafi pagai. **26** Ke isa ega ou auga muniai ipauma ageauoka auga mae. **27** Gome Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma: "Isa kapa ma'oai isa ife papagai maini epamia'i,"²⁷ keoma. Ke Deo ega iifa pukagai eifa kapa ma'oai isa ife papagai epamia'i eoma kai, Deo Ama ifo auga, isa ife papagai laa'i. **28** Ke Deo kapa ma'oai Isa

---

²⁷ 15:27: Sam 8:6

Gauga Iesu Kristo ife papagai agepamia'i afegai aisama, Gauga isafa Ama isa ifo kapa ma'oai isa ife papagai epamia auga papagai agemia, ega koa Deo Ama auga kapa ma'oai age'ima afe'aini'i.

²⁹ Ke papiau maeai afakemaunimue koa aisama, papiau mae au'i fau'iai baptismo keafia au'i ala akeoma? Ke mae papiau'i afakemaunimue koa aisama, kapa puo papiau isa fau'iai baptismo keafia? ³⁰ Ke papiau maeai afakemaunimue koa aisama, lau ke fou apinauga aumai kapa puo iifa faunina Iesu fougha aifafoua, ega koa aufa kina mae mauni epogai alao amai? ³¹ Aau akiu Kristiano papiaumi, lau auga aufa kina mae mauni epogai e'u pinauga lakapa. Kai lau iifa faunina i'a a'a Lopia Iesu Kristo fougha lainogonia auga, oi opako'ania kainai lau laina'au lanini'ani, ke ega'ina laifania auga alou ko'agai lapako'ania laifania. ³² Ke lau Efesus taoninai laague alogai, papiau isa'i ago alogai a'o a'i'i e'efa'i koa i'opo'i kemia keafi apalaniau. Ega koa faagauai emia mo ganinagai, papiau lau kegaau afagainiau laoma puo lakapa koa aisama, afa felo alaafia ma? Laa'i, afa felo afalaafia. Kai maeai papiau afakemaunimue koa aisama, Deo ega iifa pukagai kepapua iina keoma koa i'opoga fakapa:

“I'a amainuinu amaaniniani aage mo, gome fafoko agamae.” *Aisaea 22:13*

³³ Kai aufalao aga'o faefai oi faefogeimi. Gome ekefa'a apala auga, papiau aga'o ega laomai felo epalifua. ³⁴ Oi opolami gaapai'ai'a omue omai, ke laomai apala'i ikapa'i opaapakipo. Gome

epomiai papiau isa'i Deo ega iifa ko'a auga oko akelogo felo. Lau ina'ina laifania auga, oi mapameagainimi laoma puo laifania.

Maeai Agamaunimue Afegai Imaau'a Iisa Ala Koa Agemia

³⁵ Kai oi epomiai aufalao aga'o afepa'ani afeinaka, "Papiau kemae au'i, ala kemaunimue oma? Ke akemaunimue afegai, imaaau'i iisa ala koa i'opogai akemai?" afeoma. ³⁶ Kai kaisau ega epa'ani oma auga kafo'o auga! Au aga'o oga ofauga auga, afaemae koa aisama, ikina mamaga afaeuki. ³⁷ Ke palafa o kapa aage aga'o ofauga aisama, ega'ina kapa fofouga mo alofauga kai, oga mo oafia ofauga. ³⁸ Kai Deo anina eani, ega'ina kapa iisa ala koa femia eoma auga, iisa ega epeni oma. Ke au oga'i ma'oai i'opo'i mo laa'l'i kai, aua mo iisa'i epenii'i. ³⁹ Ega koa i'opoga kapa ma'oai maa'l'i maunina au'i isafa, imaaau'i i'opo'i mo laa'l'i. Papiau aumauni imaaau'i i'oina. A'o imaaau'i i'oina, inei imaaau'i i'oina, ke ma'a isafa imaaau'i i'oina. ⁴⁰ Ke ufa guagai kapa ma'oai kekae au'i aua mo iisa'i, ke aagoai kapa kekae au'i isafa, aua mo iisa'i. Ega koa i'opoga ufa guagai kapa ma'oai kekae au'i e'i felo iisa i'oina, ke aagoai kapa ma'oai kekae au'i isafa, e'i eaea iisa i'oina. ⁴¹ Kina eaea ega felo iisa i'oina, gafa eaea ega felo iisa i'oina, ke mi'imi'i eaea'i e'i felo iisa'i i'oina. Ke mi'imi'i ifo'i mo epo'iai isafa, eaea'i e'i felo i'oina i'oina.

⁴² Ke papiau kemae au'i akemaunimue aisama, isa isafa faaga'iai ega koa agemia. Papiau kemae imaaau'i kefufuga auga, i'a au oga afauga emae

koa i'opoga, isa isafa imaa'u'i ega'ina laa'i emia. Kai akemaunimue pugu aisama, imaa'u'i ega'ina laa'i afaemia kai, ageka aoniamo. ⁴³ Ke mae papiau'i imaa'u'i kefufuga auga aekapula kainai, efoka iisa apala ipauma emia elao laa'i emia. Kai maeai kemaunimue pugu aisama, imaa'u'i mamaga iisa felo ipaumagai kemaunimue, ke imaa'u'i ega'ina auga ekapula kainai, afakemaemae. ⁴⁴ Isa imaa'u'i ega'ina kefufuga aisama, imaa'u'i ipauma mo kefufuga kai, maeai kemaunimue aisama, lalau'iai kemaunimue.

Ke imaa'u'a ipauma ekaega koa aisama, lalau'a imaauga isafa ekae. ⁴⁵ Ega koa i'opoga Deo ega iifa pukagai iina kepapua oma ekae: “Adamo eufai emai auga, papiau aumauni emia.”[†] Kai Adamo muniai emai auga, aka Iesu Kristo. Isa Spiritu mauni epipeni auga gome auga. ⁴⁶ Kai papiau lalau'i aemai kaukau kai, imaa'u'i emai kaukau. Ke imaa'u'i emai afegai kai, lalau'i emai. ⁴⁷ Deo Adamo eufai emai auga, aagoa aeapugai epagama. Kai Adamo muniai emai auga, Iesu Kristo ufai Deo eegai emai. ⁴⁸ Ke Adamo koa i'opoga, kaisau aagoai keague au'i, isa koa i'opoga kemia. Ke Iesu ufai emai auga Spirituai emai koa i'opoga, kaisau ufai keague au'i isafa, isa koa i'opoga kemia. ⁴⁹ Ke i'a au aagoa aeapugai egama auga koa i'opoga amia. Ega koa i'opoga i'a au ufai emai auga koa i'opoga agamia.

⁵⁰ Aau akiu Kristiano papiaumi, lau kapa'ina maifa kapulania laoma auga, kapa'ina pitioai o ifai egago auga, Deo ega agofa'a apuga agemia

---

[†] **15:45:** Genesis 2:7

afaekaina. Ke kapa'ina agemae laa'i agemia auga, kapa aga'o afaemae laa'i afaemia auga, afuga ageafia afaekaina. [51-52](#) Ainami opaaua, lau ogefake nini'anina aga'o maamiai laifania a'o amologo. I'a ma'oai afalamae kai kimage eafi, o ma'a apake'e koa kina maaga alogai, ke fi'i fua ipauma ageagaga a'o agologo aisama, i'a ma'oai agaponi i'oil'a agamia. Gome fi'i ageagaga aisama, mae papiau'i akemaunimue ke afakemaemae pugu. Ke ma'oai isafa agaponi. [53](#) Gome imaa'u'a pau ee'aisai ekaega auga, laa'i agemia, ke Deo imaa'u'a mamaga agepeni'a. Ke imaa'u'a pau ee'aisai ekae auga isafa agemae kai, Deo imaa'u'a mamaga agepeni'a. Ke imaa'u'a ega'ina auga ageka aoniamo. [54](#) Ke imaa'u'a pau ee'aisai ekaega auga, agemae laa'i agemia, ke imaa'u'a afaemae auga agepeni'a afegai aisama, kapa'ina Deo ega iifa pukagai keifania auga agemai ageko'a. Ega'ina iifaga auga iina koa.

Papiau fekemae umamo isapuga auga, Deo eauoka efua. [Aisaea 25:8](#)

Ke i'ina iifaga isafa Deo ega iifa pukagai kepapua:

[55](#) “Ke mae, oi lai fopakiekieimai auga kapulaga kapai?

Ke mae, oi lai fopamaeimai auga isapuga kapai?” [Hosea 13:14](#)

Pau oi lai fo'imaimai auga isapuga efua. [56](#) Papiau laomai apala kekapa aisama, mae isapu eafia ega'ina papiau'i e'ima'i epalifu'i. Ke papiau Deo ega iifa Moses epeniiia auga laagai keaopagai aisama, laomai apala isa e'ima'i. [57](#) Kai Deo

i'a a'a Lopia Iesu Kristo faagagai ega'ina isapuga eauoka afe'aina kainai, Deo tenkiu akaiki'a ipauma amapenia.

⁵⁸ Ega kainai aau akiu Kristiano papiaumi animi laani alogaina aumi, oi emi pako'ai foapa inoka, ke kapa aga'o faepakaagainimi. Ke ifomi imaaumi Deo fopa'a penia, ke aufa kina Isa mo ega pinauga fokapa, gome oi ologo Lopia ega pinauga okapa auga, alokapa aagenia mo kai, pinauga ega'ina mai'afa.

16

Kristiano Au'i E'i Ipeni Fouga

¹ Ke pau Deo ega papiau fau'iai ipeni fopagago fopalagaini'i auga fouga maamiai alaifania. Oi Kalatia taoninai Kristiano papiau'i lapaini'i kekapa koa fokapa. ² Iifi aga'o alogai aufa iifiai emi pinaugai kapa'ina oafia auga afa fooge me'e feka. Ega koa alafai kinagai kai, amu ega'ina folopagago'i. ³ Ke alafai egae aisama, papiau oafilai'i au'i fau'iai isa kaisau auga malelega alapapua akeafia kai, ipeni ega'ina fou akeafi'i Ierusaleme taonina akelaoaina. ⁴ Ke lau alaopolaga lau isafa eega falao auga ekainia alaoma koa aisama, isa lau akeisaoniau fou agalao.

Paulo Kapa'ina Agekapa Auga Fouga Eifania

⁵ Ke lau Masedonia ago mo alapea oma puo, Masedonia ago pagua'i ma'oai alaisa'i afegai kai, oi eemi alafai. ⁶ Lau laopolaga oi fou afa agaagu koa kai, o fou agaagu agelao inipo aupu agepagai ganinagai, agekaina ega koa oi lau agopala-gainiau ala malao alaoma auga, alalao. ⁷ Gome

lau pau oi faisami mo kai, fafiakoa fakailai afu aga'o falao auga anina alaani. Kai Lopia agelogoainiau koa aisama, lau oi fou afa faagu koa kai, fakailai afu aga'o falao laoma. ⁸ Kai pau auga, lau inae Efesus taoninai mo alaagu agelao Pentikost kina. ⁹ Gome inae pinauga akaiki'a fekekapa felo auga pa'afina eagalai efua kai, papiau ma'o lau e'u pinauga lakapa auga anina akeani puo kekaisapuisau.

¹⁰ Ke Timoti oi eemi afefai koa aisama, foifa koko, ke fo'ima felo, ega koa isa kapa aga'o mani'ina faepa'aua. Gome isa lau koa i'opou Lopia ega pinauga ekapa efai elaoaina. ¹¹ Ke kai aga'o isa faeumakalaina kai, feifa koko. Ke oi isa gagaoai foulaisa ala galao eoma auga felao, ega koa femue femai lau eeuai. Gome lau laague isa, ke Kristiano papiau'i isa'i fou iina akemai au'i la'ima'i.

¹² Ke pau i'a aki'a Apolos fouga alaifania. Lau isa la'augaina Kristiano papiau'i isa'i fou oi eemi kegafai laoma. Kai pau oi eemi fai auga afa'agamo eumaka kai, ega kina felo aga'o ageafia aisama, agefai.

¹³ Oi aufa kina mo fofua foagu. Ke emi pak'o'ai foapa inoka alo kapula aumi fomia, ke ega'ina kapulagai foagu. ¹⁴ Ke kapa ma'oai agokapa'i auga, alomi ko'agai Deo, ke papiau fou ani'i oani auga laoga mainai fokapa.

¹⁵ Ke oi ologo Akaia agogai Stefanas ega famili fou keufai keponi Kristiano papiau'i kemia. Ke isa ifo'i imaa'u'i Deo kepa'a penia, Deo ega papiau kepalagaini'i. ¹⁶ Aau akiu Kristiano papiaumi, lau oi lagoinimi papiau ega koa'i au'i papa'iai

fopinauga, ke kapa'ina akeifania auga aina'i foafia. Ke kaisau mo isa fou ega'ina pinaugagai kepalagaini'i au'i isafa ee'iai ega koa fokapa. ¹⁷ Lau Stefanus, Fotunatus, ke Akaikus fou eeu kemai aisama alou egama alogaina. Gome oi kapa'ina lau alopeniau auga isa kemai kepeniiau. ¹⁸ Lau isa fou'i ega laifa oma, gome isa lau kepalagainiau e'u pinauga kepa'ilikaea kainai alou kepagama koa i'opoga, oi isafa eemai ega koa kekapaisa alomi kepagama. Ega puo papiau ega koa'i au'i fopalopiani'i.

Nini'ani Fua Auga

¹⁹ Inae Asia ago iifi e'a papiau'i e'i pamego iifa'i eemai keulai'i. Ke isa mo laa'i kai, Akuila, ke Prisila auni'i, ke iifi e'a papiau isa e'i e'ai kekaigugu au'i isafa, Lopia akagai kepamegonimi. ²⁰ Ke aami akimi Kristiano papiau'i inae keagu au'i ma'oai isafa, oi eemai pamego iifa'i keulai'i. Ke oi alomi lolofagai aami akimi aga'o aga'o fou fopamegonimi.

²¹ Ke lau Paulo e'u pamego iifa'i ifou imauai lapapua'i eemai laulaisa.

²² Ke aufalao aga'o Lopia anina afaeani koa aisama, Deo isa afa apala fepenia laoma.

Emai Lopia mai!*

²³ Ke lau Lopia Iesu Kristo lamegamega penia, ega koa ega gafegafe oi eemai gaka laoma.

²⁴ Ke Iesu Kristo akagai, oi animi laani alogaina auga, iifaga eemai laulaisa.

---

* **16:22:** Aramik malagai, "Marana tha.'

**Mauni Mamaga Iifaga
The New Testament in the Mekeo Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Mekeo long Niugini**

Copyright © 1998 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Mekeo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

8871f5d6-c3ae-5e9e-818d-14da98b9a092